Влада – Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України № 4 (1004) ♦ П'ятниця, 6 січня 1995 року ♦ Ціна договірна

"Зійшла вже зоря на небозводі"

З Різдвом Христовим, любі друзі!

Колядники Вінницкого педагогічного інституту. Фото Миколи ЮРЧЕНКА

Ой коляда,
колядиця,
Дайте мачку
до кутиці.
Як не дасте,
одкажіте,
Моїх ніжок
не знобіте.

***

Вечір добрий,
Дайте пиріг
довгий!
А швидше там
виносьте
Та людей не
морозьте!

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про оголошення 9 січня 1995 року неробочим днем

Підтримуючи побажання віруючих відновити традиції щодо святкування Різдва Христова, а також громадян, які сприймають це, та враховуючи прохання духовенства, **постановляю:**

Оголосити 9 січня 1995 року неробочим днем.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 4 січня 1995 року.

Дипкорпус у Києві поповнився

Призначений Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Бразилії в Україні Асдрубал Пінто де Уліссеа вручив вірчі грамоти Президентові України Леонідові Кучмі.

«У наших країн багато спільного, — зазначив Асдрубал Пінто де Уліссеа. — Вони керуються принципами демократичного управління і додержання прав людини. Вихідці з України взяли активну участь у розвиткові нашої країни».

Асдрубал Пінто де Уліссеа народився у 1927 році. Має дипломатичну і військову освіту, працював керівником управління МЗС Бразилії, послом в Ізраїлі і на Кубі. Торік призначений на пост посла в Україні. Бразилія однією з перших на континенті 21 грудня 1991 року визнала незалежність України, а 11 лютого 1992 року встановила з нею дипломатичні відносини. 25 травня 1994 року був підписаний декрет про заснування посольства Бразилії в Україні.

Шановні читачі!
Увага!
«Гарячий» телефон!

12 січня з 14-ї до 16-ї години на ваші запитання відповідатиме перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Миколайович Ткаченко. Тел. у Києві 225-40-25.

ЧЕЧНЯ: ВІДЛУННЯ ПОДІЙ

Звернення народних депутатів України

до Генерального Секретаря Організації Об'єднаних Націй пана Бутрос Бутрос Галі

Шановний пане Генеральний Секретар!

Ми, депутати Верховної Ради України, глибоко стурбовані подіями навколо Республіки Ічкерія.

Державне керівництво Російської Федерації, здійснюючи імперську політику, вдається до неприпустимих у цивілізованому світі засобів — фізичного винищення чеченського народу.

Проти невеликого народу з усією жорстокістю застосовується сучасна військова потуга великої держави: завдаються бомбові і ракетні удари по цивільному населенню, що вже призвело до масових жертв.

Каральна військова акція Росії в Ічкерії — це політика геноциду проти чеченського народу, яка ведеться лише тому, що цей невеликий волелюбний народ побажав здійснити своє природне право на самовизначення і державність.

Жорстока розправа Росії над чеченським народом стала можливою ще й тому, що міжнародне співтовариство зайняло ганебну позицію пасивного спостерігача, мотивуючи це тим, що це нібито внутрішня справа Росії.

Така позиція не робить честі міжнародному співтовариству, бо відбувається порушення цілого ряду міжнародних правових актів, в тому числі Загальної декларації прав людини.

Події на Північному Кавказі не тільки дестабілізують ситуацію в регіоні, але й можуть мати небезпечні наслідки для світової безпеки.

Закликаємо Вас, пане Генеральний Секретар, вжити всіх можливих засобів для припинення кровопролиття в Ічкерії і з цією метою пропонуємо:

1. Прислати спостерігачів ООН в Чеченську Республіку Ічкерія;
2. Скликати позачергову надзвичайну сесію ООН для розгляду питання про припинення кровопролиття на Північному Кавказі.

Народні депутати України (104 підписи).

Чеченська проблема — проблема прав людини

Чеченська проблема є, у принципі, внутрішньою проблемою російської політики, вважає радник Президента України з регіональної політики Володимир Гриньов.

У той же час, на його думку, проведення воєнних операцій у Чечні супроводжується порушенням прав людини. «У цьому аспекті проблема виходить за межі внутрішньої справи Російської Федерації»,— сказав радник Президента.

Він вважає, що події, подібні до чеченських, в Україні статися не можуть. «Я докладу до цього всіх зусиль»,— заявив В.Гриньов.

Президент Інгушетії Руслан Аушев висловив протест проти удару, завданого вранці 5 січня російською авіацією по інгуському поселенню Аршти неподалік від кордону з Чечнею. У його заяві на адресу Президента Росії Бориса Єльцина зазначається, що в результаті вбито чотири жінки, а семеро мирних громадян дістали поранення. Руслан Аушев розцінив ці дії як провокаційні, спрямовані на втягнення в конфлікт сусідніх з Чечнею республік Північного Кавказу.

* * *

Тим часом Комісія ЄС постановила відправити у район конфлікту своїх експертів, щоб визначити правомірність застосування зброї у Чеченській Республіці.

Того ж дня Президент РФ Борис Єльцин видав указ про припинення бомбардування Чеченської Республіки з 0 годин 5 січня. Хоча, власне, бомбардувати вже й нічого.

Від Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки при Кабінеті міністрів України

Комітет до 1 квітня провадить прийом робіт та підручників на здобуття Державних премій України в галузі науки і техніки 1995 року.

Державні премії України присуджуються:

— за фундаментальні дослідження в галузі гуманітарних, природничих і технічних наук, які забезпечують прискорення економічного та соціального розвитку країни, сприяють виходу вітчизняної науки і техніки на рівень передових світових досягнень;

— за розробку та впровадження нових прогресивних видів техніки, матеріалів і технологій, які за своїми показниками не поступаються кращим аналогам у країні і світі;

— за створення ресурсозберігаючих та екологічно чистих виробництв;

— за оригінальні науково-технічні розробки, реалізовані у будівництві;

— за кращі підручники для студентів вищих учбових закладів, учнів середніх загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних училищ, які отримали широке громадське визнання.

До розгляду приймаються наукові праці та підручники, якщо вони опубліковані в пресі не менш як за рік до представлення на премію, а роботи в галузі техніки і технології — після освоєння їх у виробництві.

Колектив, який висувається на здобуття премії, повинен включати лише основних учасників роботи (не більше 8 осіб), чий творчий внесок в її виконання був вирішальним.

Висунення і представлення наукових праць та робіт на здобуття Державної премії України провадиться установами Академії наук України, Української академії аграрних наук, Академії медичних наук України, Академії педагогічних наук України, Академії правових наук України, президіями наукових та інженерних товариств, колегіями міністерств, державних комітетів і відомств України, науково-технічними та вченими радами науково-дослідних інститутів і вищих учбових закладів, об'єднань, підприємств та організацій країни.

Представлення підручників провадиться колегією Міністерства освіти України.

Прийом до розгляду робіт і підручників, а також консультації про порядок їх висунення та оформлення документів здійснюються в Комітеті з Державних премій України в галузі науки і техніки при Кабінеті міністрів України за адресою:

252196, Київ-196, площа Лесі Українки, 1, кімн.424, телефони: 294-66-57, 294-66-40.

Офіційно

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День працівників пожежної охорони

На підтримку ініціативи працівників пожежної охорони України **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято працівників пожежної охорони — День працівників пожежної охорони, яке відзначати щорічно 29 січня.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 2 січня 1995 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння І.Г.Ємцю почесного звання «Заслужений юрист України»

За активну участь у вдосконаленні законодавства України, особистий внесок у правове забезпечення виборчих кампаній присвоїти почесне звання «Заслужений юрист України» ЄМЦЮ Івану Григоровичу — голові Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України — Центральної виборчої комісії по виборах Президента України.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 28 грудня 1994 року.

За демократизацію суспільства

Рішенням комітету міжнародної премії імені Пилипа Орлика ІІ лауреатами за 1994 рік стали: студія «Гарт» Держтелерадіокомпанії України (В.Бойку — посмертно); генерал-губернатор Канади Р.Гнатишин; колишній директор Української служби радіостанції «Свобода», автор книги «На перехідному етапі» А.Камінський. Таким чином оцінено їх особливий внесок у демократизацію українського суспільства.

Нідерланди знають, чого нам бракує

Відчутну допомогу нашій країні у ядерному роззброєнні надали Нідерланди. Літаком українських Військово-Повітряних Сил з Ейндховена доставлено до Борисполя цінне лабораторно-медичне обладнання. Воно використовуватиметься у військових медичних закладах, що обслуговують персонал, задіяний у ліквідаційних заходах. Біохімічні, газові та автоматичні гематологічні аналізатори з часом буде передано шпиталям 43-ї ракетної армії стратегічного призначення у Вінницю, Хмельницький та Первомайськ, а також у Головний клінічний шпиталь Міністерства оборони.

ВАШИНГТОН? ВАС ВИКЛИКАЄ КИЇВ

Уряди України та Сполучених Штатів офіційно відкрили лінію прямого зв'язку між Києвом і Вашингтоном. Цей електронний канал має назву комунікаційної лінії між урядами (УУКЛ). Вона була створена для обміну повідомленнями, що вимагаються договором СТАРТ і договором про ліквідацію ближніх і середніх ракет. УУКЛ-повідомлення включають рапорти про діяльність, пов'язану із знищенням та інспектуванням систем ядерних озброєнь.

З метою відзначити відкриття УУКЛ міністр оборони США Вільям Перрі скористався комунікаційним каналом і послав лист міністру оборони України Валерію Шмарову. Він схвалив нещодавнє приєднання України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї і розширення співробітництва між Україною і Сполученими Штатами. У кінці свого листа міністр Перрі запросив міністра Шмарова відвідати ранньою весною США і нанести візити у місця дислокацій американської армії. На відкритті УУКЛ в Академії збройних сил був присутній посол США в Україні Вільям Грін Міллер.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Магія генетичної пам'яті — Коляда

Перед Різдвом вихованці львівського дитсадка № 169 навідалися до мерії, аби поколядувати-повінщувати високим і малим посадникам. Виступали в сесійному залі, який не раз ставав «коридою», де вирували політичні пристрасті, стикалися амбіційні інтереси, аж поки не народжувалося в муках мудре спільне рішення. Дітлахи були неперевершені — либонь відчували відповідальність перед громадою («щоб ваші діти були щасливі, живіть на славу Вкраїні милій»). А в дорослих душах зароджувалося щось схоже на каяття: як багато змінилося і в житті, і в нас самих від часу першого легального Різдва у Львові, коли юнацтво з товариства Лева вийшло з колядками на вулиці, подалося по домівках інтелігенції і задовго до референдуму проголосило: «Нова радість стала...».

Юні колядники чесно заробили пакуночки з цукерками, а тепер мають намір нащедрувати у господарів трохи грошей. Згідно з давньою традицією, про яку діти розповідають вихователі, обряд колядування завжди завершувався розподілом наколядованого, і частину грошей колядники виділяли для ремонту церкви. А в садку перед святами трапилася прикра пригода: «провалилися» комунікації й один із корпусів залишився без води і тепла, а ремонт потребує чималих коштів.

Знайома картина, однак Різдво у Львові є Різдвом, і магія цього свята має таке глибоке і міцне генетичне коріння, що навіть поза нашою волею в думках і почуваннях настає просвітління: зазвичай похмурі обличчя розпогоджуються і хочеться розпочати якусь добру справу «від нуля робити її чистими руками, з чистим серцем, аби не трапилося» провалля. І такі почування, гадаю, «закодовані» навіть у свідомості войовничих атеїстів, які переконані, що людина бере початок від мавпи. Бо колядки сягають корінням у дохристиянські, язичницькі часи і пов'язані з днем зимового протистояння, сонцевороту. Для наших пращурів воно знаменувало відновлення життєдайної сили сонця, перемогу світла над мороком. Це свято супроводжували різними ритуальними діями, зокрема й обходом дворів з піснями і побажаннями-колядками. Слово це, стверджують учені, походить від назви нового року і вона закріпилася у більшості європейських народів. Навіть мати князя Володимира Великого, Малуша, в свято Коляди гадала і віщувала перед троном сина, — писав у X столітті Олаф Трюгвесон.

> Військо стояло, ладу не знало.
> Богданко прийшов, лад війську знайшов.
> Загадав Богданко плужком орати,
> Плужком орати, жито сіяти.
>
> (Із різдвяної пісні)

Упродовж століть ідеологи християнства боролися з «поганськими» звичаями й обрядами. Наприкінці XVI століття Іван Вишенський закликав у своєму посланні князя Острозького ученням вигнати коляди з міст і сіл, щедрий вечір, загнати їх в болото. Після революції до церковних ортодоксів приєдналися войовничі атеїсти (а що дивного? Отак переплітаються нині інтереси лівих і правих ортодоксів), однак і гуртом їм не вдалося вбити коляду, її могутній дух. Змінилося лише стилістичне забарвлення: «поганське» свято стало християнським — з відповідними біблійно-євангельськими сюжетами. А головна ідея залишилася: світло, добро, любов відроджуються і перемагають морок:

> «Свята ніч, тиха ніч!
> Гей, утри сльози з віч,
> Бо син Божий йде до нас,
> Цілий світ любов'ю спас»...

Віддаючи данину європейській — не рідній традиції, я упродовж тижня тримала в кімнаті ялинкові гілочки, а на Свят-вечір замінила їх дідухом: маленький шедевр, виплетене із вівсяних колосків умілими і добрими руками деревце. Завдяки родині Коцюків із Стрийщини, які присвятили себе відродженню давнього ритуалу, дідухи почали входити не тільки в сільський, а й у міський побут. А там, де дідух, там і дванадцять пісних різдвяних страв. Далебі не всі, якщо точніше, то лише поодинокі родини дотримуються посту, та принаймні ритуальна вечеря — неодмінно пісна, з молитвою. Галицька трапеза — це вимочений у сметані оселедець, червоний борщ з «вушками» (галушки з грибною начинкою), вареники з капустою в грибному сусі, узвар і кутя, голубці... А в день Різдва можна вже й шинкою поласувати. Різдвяна шинка й ковбаса — то не просто їжа. Теж своєрідний ритуал, заради якого не шкодують грошей: криза — кризою, а Різдво — Різдвом.

7—8 січня юних і дорослих колядників, барвисті вертепи можна побачити скрізь — на вулицях, у парках, а надто — на проспекті Свободи, біля пам'ятника Шевченкові. І до самого Водохреща в родинах і в установах, у приватній і в діловій ситуації також кажемо при зустрічі не «добридень!», а «Христос рождається!». А нам відповідають: «Славіте Його!»

І при цьому навіть у найпохмурішого сусіда світліє обличчя...

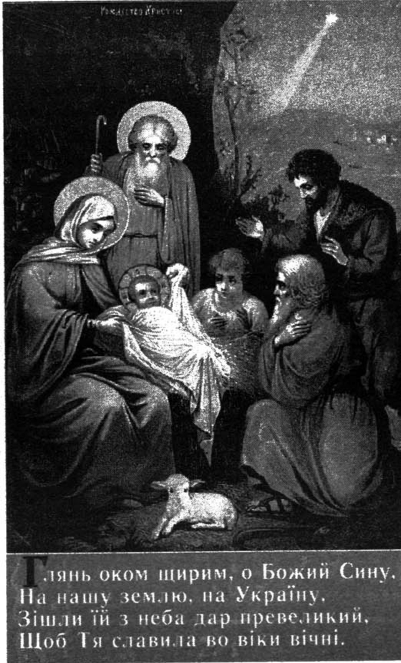
РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ СВЯТІЙШОГО ПАТРІАРХА УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Христос народжується — славте!

Сьогодні ми стоїмо в храмі, молимося і співаємо, переживаючи таїну Христового народження. Нехай це не буде солом'яним вогнем, нехай ніщо не відлучить нас від Христа: не марнуймо свого шансу в житті, бо, може, він є останній. Христос бажає Собі і нам, щоб ми щасливо жили, побожно святкували, боролися з гріхами, витримали, вистояли в тій духовній боротьбі і ввійшли в Боже Царство, як Христові герої або хоч такими щирими, як вифлеємські пастушки у своїй правді і простоті.

Молімося сьогодні до Христа у вертепі. Господи, Спасителю наш! Ти ради спасіння людей прийняв приниження, страждання і смерть. Зглянься, Милосердний Господи, на наш виснажений край і на змучений народ, з якого вирвали добрі прикмети і залишили безліч людей бездуховними істотами. Вчини для нас велику ласку й обійми цього року нашу землю й людей Твоїм Божественним Промислом, навій Святим Духом, щоб у людських серцях засвітилася духовна лампадка, яку наші предки з особливою побожністю засвічували у Святий вечір. Нехай у душах пробудиться прагнення примиритися з Тобою і нехай, неначе голос колядок, від хати до хати, від серця до серця, від розуму до розуму увійде правдиве розуміння мети людського буття, потреби свячення і життя нерозлучного з тобою, Предковічне Боже Слово, з Твоїм Безпочатковим Отцем та Оживляючим Духом, від сьогодні і довіку. Амінь.

Христос народжується — славте!

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ МИТРОПОЛИТА КИЇВСЬКОГО І ВСІЄЇ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА

Дорогі браття і сестри!

Сьогодні особлива духовна радість обіймає кожного з нас, бо цей день незвичайний: «Бог Господь і з'явився нам». Ми прославляємо одну з найвеличніших подій Священної Історії щирим і сповненим радості привітанням:

Христос рождається! — Славіте Його!

Святкуючи велику подію Різдва, намагаймося відновити в нашій душі пам'ять про повсякчасну присутність Бога серед нас.

Своїм приходом у світ Христос поклав міцну основу любові до Бога і людей. Бог наповнює наші серця Своєю любов'ю, миром і благодаттю, подає нам життєві сили, надію і впевненість, такі необхідні в наш неспокійний і важкий час.

Дорогі архіпастирі, пастирі, чернече братство, дорогі браття і сестри! Тож усвідомимо ще раз велич Божого дару миру і любові, принесимо нашому Відкупителю достойну похвалу та віднесімо молитву за нашу Богом бережену Україну і один за одного!

Моя молитва до Народженого Дитяти, за наш народ на рідній землі і за братів, сущих у розсіянні. Зростайте, дорогі мої, в пізнанні Світла Істини Господньої, в довершенні заповідей Божих, щоб жити нам всім у любові, злагоді, добробуті і мирі, та в цій досконалості осягнути ще більшого дару — стати праворуч Бога і Отця небесного в день Вічний (Пет. 3, 18). У наступаючому Новоліттї нехай Господь дасть силу людям Своїм і нехай поблагословить людей Своїх миром. Амінь.

СОБОРНЕ РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ІЄРАРХІЇ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Христос рождається!
Славте Його!
Дорогі в Христі браття і сестри!

Вітаємо вас з величними святами Христового Різдва, такими рідними й дорогими українському християнському серцю.

Починаємо це наше послання до вас словами пророка Ісаї, який за 750 років до народження Христа передбачив непорочне материнство Діви Марії — Матері Спасителя. Її світла особа буде темою цьогорічного нашого до вас послання. Вона є зараз другою особою по Ісусу в цій безсмертній картині Різдва.

Святий Дух готовив Марію до її святого і таїнственного материнства, наповнюючи її повнотою ласк. Вона не тільки жила подихом Божої ласки, але і зачала й носила у своюму лоні того, кого ні світ, ні Всесвіт змістити не можуть, давателя всіх ласк — Божого Сина.

Понесімо наші молитви до Пресвятої Богородиці, віддаймо під її покров наші родини, дітей, усі наші старання й працю за краще майбутнє і духовне відродження нашої Батьківщини—України.

З такими почуваннями нашої широкої відданості Пресвятій Богородиці складаємо вам, нашим духовним дітям в Україні і на поселеннях, наші батьківські побажання благословенних і радісних свят Христового Різдва. Прийшов Спаситель! Ми ним спасенні — будьмо певні перемоги Христа й Добра! Ми з Христом, що переміг світ, — бадьорімся! Він-бо Син Всемогутнього Бога Творця й може нас уберегти від усякого зла. «Йому, що може вберегти нас від занепаду і поставити перед славою своєю непорочними в радості, єдиному Богу, Спасу нашому, через Ісуса Христа, Господа нашого — слава, велич, сила й могутність перед усіма віками, і нині й на всі віки. Амінь». (Юд. 1, 24—25).

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ СВЯТІЙШОГО ПАТРІАРХА КИЇВСЬКОЇ І ВСІЄЇ РУСИ-УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА

Христос родився!
Дорогі брати і сестри!

«Слава Богу на висоті і на землі мир, у людях добра воля!» /Лк. 2:14/ — співали Ангели, сповіщаючи світові благу вість про народження Сина Божого в Віфлеємі Юдейськім. Про це народження уже сотні років перед тим провіщали старозавітні пророки і, здавалося, весь старозавітний світ жив в таємничому передчутті приходу Месії, чиє народження знаменувало собою «світло всьому світові» і початок докорінно нового, християнського періоду в історії людської цивілізації.

Саме прихід Сина Божого на землю дав людству нові орієнтири — шлях до спасіння, до обоження людини — почерез благодать Його власного Боговтілення.

Різдво Христове — це свято любові. Любов, котру принесло на землю Різдво, зобов'язує нас до нашого внутрішнього відродження й оновлення всього сущого: людини, сім'ї, нації, держави, всесвіту. Ця різдвяна любов допомагає нам у відродженні нашої багатостраждальної Матері-України, що в надзвичайно важких умовах продовжує своє державне будівництво. Різдво Христове закликає нас шанувати все творіння Боже, зберігати природу — ріки, поля, ліси, тваринний світ, охороняти їх від винищення й забруднення. Різдво Христове закликає нас всіляко берегти наші сім'ї, які в наш час зазнають дуже частого розвалу, адже без здорової християнської сім'ї неможливо ані збудувати державу, ані відродити здорову націю. Міцність та нерозривність сім'ї є запорукою міцності й нерозривності всього людського роду. В світлі Різдва Христового ми повинні старатися заново народитися й самі преображаючи наші душі і серця в покаянні, любові і всепрощенні.

Нехай же оцей всемогутній, преображаючий дух світлого Народження Христового запанує в наших серцях нині, і повсякчас, і на віки вічні!

Славмо Його!

Різдво Христове. Як воно було. Як його святкуємо

«Світло від світла прийшло до нас і оявши нас привело до Світла. Зійшовши до нас, став подібним до нас, щоб і зробити подібним до Себе. Безсмертний зійшов до смертних, і зробивши їх безсмертними, відійшов знову до Свого Отця».

Єфрем СІРИН.

Які дивні і недослідимі дороги Господні. Цар Небесний в утробі Марії поспішає у Віфлеєм виконати наказ грішного Царя земного. О, несказанне пониження Боже, для того, щоб нас розшукати і піднести до первісної честі — синів Божих! Мати Владики небес і землі приходить у вертеп для тварин, щоб породити Царя Всесвіту — Спасителя Світу.

Надходить тиха і дивна, повна таємниць, Свята ніч. Сплять потомлені люди. Опівночі невідомо і незбагненно народжується Син Бога живого. Пресвята Діва Марія сповиває Його і кладе у ясельцях на сіно. Не лунають фанфари, не б'ють у литаври, щоб сповістити про народження могутнього Царя.

Все спить і все мовчить. Не сплять лишень пастухи у полі. Вони розмовляють про те, що було написано пророками, про те, що пошле Господь Спасителя з небес. В ту мить перед ними серед зір небесних сходить Ангел. «Не бійтесь, — каже він, — я вам сповіщу велику радість, яка буде вам для цілого світу. Нині в місті Давидовім — Віфлеєм родився вам Спаситель Христос Господь, і ось вам ознака, ви знайдете Дитячко покладене в Яслах». Це він говорив, і явилося з небес безліч ангелів, які співали свят-вечірню пісню:

«Слава на небі Богові,
і на землі мир,
між людьми благовоління».

Пастухи біжать до Віфлеєма, знаходять Дитятко і Матір його у своїй кошарі, впадають, кланяються і розповідають, що бачили й що чули від ангелів. А троє волхів-царів несуть свої дари. «Бо зоря над вертепом стала і всім путь до Дитяти вказала».

Так сталося народження Сина Божого у людській подобі між людьми в земних оселях, і так Сам Бог сповістив про його народження.

У пам'ять Різдва Христового встановлено Церквою празник. Початок святкування його відноситься ще до часів апостольських. У 4 ст. на місці печери Віфлеємської, яка прославилася народженням Ісуса Христа, рівноапостольна цариця Єлена побудувала храм.

Це свято — світле і величне — примирення Бога з грішною землею, ці вічні і ласкаві для грішних людей сходи, якими сам Син Божий зійшов з небес, воплотившись з Духа Святого в утробі Діви Марії — святкує в цей день вся земля. У кожного народу за 2000 років встановились і викарбувались від діда-прадіда звичаї та традиції, пов'язані з цим святом. А, мабуть, найяскравіше і найцікавіше цей празник святкують на теренах української землі.

З давніх-давен у нас в Україні словом, ділом та святковим магічним актом створюється в цей день образ багатства, щастя, миру і спокою у своєму домі.

З самого ранку кипить робота, бо ж до сходу зорі треба бути готовими, щоб зустріти царя Слави. Господиня готує дванадцять свят-вечірніх страв: узвар, горох, квасолю, смажить капусту, рибу, ліпить вареники, готує бараболю, гриби, кашу гречану з конопляним молоком, голубці з пшоном, коржі з маком та кутю з товченої пшениці. У цій багатій та пісній вечері господиня демонструє найголовніші плоди землі. У той час, коли господиня готує страви, господар порається біля худоби. Усі родичі повинні у цей день бути вдома. Сваритись у цей день суворо заборонено. В турботах та праці проходить день. Коли сонце заходить та сходить вечірня зоря на сході, та сама, яка 2000 років тому вказала шлях мудрецям до Дитяти. У цей час господар вносить у хату снопок жита, вітає своїх домашніх з Святим Вечором, бажає, щоб усі у щасті і здоров'ї ці свята провели та інших дочекались. Ставить сніп на покуті під образами. А сини і онуки вносять сіно, кладуть його під стіл, там буде стояти покришка з ладаном. На сіно на покуті ставлять горщик з кутею та кладуть калач з сіллю.

Дуже цікаво дітям, з самого ранку вони голодні, бо належить поститись у цей Святий День. Вони з нетерпінням чекають вечірньої зорі. Перед самою Святочною вечерею господар годує худобу, по одній ложці з кожної страви, та благословляє тричі худобу, відвідує пасіку і дає бджолам сиҭу.

Свята вечеря починається спільною молитвою до Новонародженого Дитятка. Особливу силу має молитва за померлих, бо й вони приходять на Свят-Вечір. І після вечері їм у мисках залишають трохи куті.

Різнобарвними свічечками світиться ялинка; весело під нею грають дітки, бо в цей вечір їм ангели з неба несуть подарунки.

Настає Свят-вечірня ніч. Все затихає, і лише свічка тихенько пломеніє, щоб не збудити Святе Дитя. «Тиха ніч. Свята ніч».

У цей день скрипить мороз, на вулиці вже чути коляду. Це ходить вертеп, відтворюючи події Різдва Христового. Ходять від хати до хати і вітають людей з Різдвом. Колядують під вікном, а господар запрошує до хати, де частує колядників оковитою, дякує за привітання. Засвічується зірка над вертепом, і коляда рушає далі.

Ось так святкує вся християнська Україна, так величає Спасителя Світу «Христос рождається — славіте; Христос з небес — зустрічайте. Христос на землі — величайтеся; співай Господові вся земле, і весело заспівайте люди, Він бо прославився». Нехай радість свята до краю переповнить наші серця і домівки. Святкуйте і радійте, бо з нами Бог! Йому слава навіки!

Отець Роман ФУРДИН (ХТІА).

Чи дома, дома пан господар?
А на йому шуба люба,
А на шубі поясочок,
А на поясочку калиточка,
А на тій калиточці сім шеляжечків.
Сьому, тому — по шеляжечку...
А нам, братці, по пиріжечку...

***

Ой чуємо там доброго пана,
Що платить добре та за служеньку.
Ой дає на рік по сто червоних,
По парі суконь та й по шапочці...

(З різдвяних колядок).

Сергій ВЛАД, «Голос України»

Їхні зарплати нашим — не рівня!

Напередодні Різдва світова преса, констатуючи, що Європа твердо стоїть на шляху економічного благоденства, сповістила про держави-лідери, валовий національний продукт яких дає можливість забезпечувати щомісячний доход громадянам близько трьох тисяч доларів США.

ВНП України сьогодні в перерахунку на кількість мешканців і валютний курс дозволяє говорити про більш як 20 доларів США. Тож цікаво проаналізувати перспективи підвищення доходу громадян, виходячи з нинішніх реалій.

А реалії такі, що реформа заробітної плати, ефективність якої визначатиме подальший рівень доходів населення, залежить від цілого пакету законопроектів, що є на розгляді уряду і в роботі парламентської групи «Реформи». Навколо концептуальних положень цих законопроектів точиться неабияка боротьба.

Напередодні Нового року парламент схвалив новий Закон, що, за оцінками експертів, дасть можливість «розкріпачити» горезвісні фонди споживання підприємств. Його автори — депутатська група «Реформи» та Український фонд підтримки ринкових реформ, за якими окреслюється підтримка Президента України. У розпалі обговорення законопроекту виявилося, що Прем'єр-міністр України Віталій Масол рішуче проти п'ятої статті, яка фактично усуває чиновника від регулювання собівартості продукції. Згідно з редакцією нового Закону про оподаткування прибутку, останній, як і годиться, спрямовано на розширене відтворення, тоді як будь-які виплати — від зарплати до премії — віднесено до собівартості продукції. Іншими словами, роботодавець, не побоюючись штрафних санкцій міністерства, має право підвищувати заробітну плату на свій розсуд. Та все ж таки який сильний потяг чиновника до того, щоб поділяти й владарювати! Пропозиція Віталія Масола не знайшла підтримки у депутатів, а мені пригадався ще один показовий приклад того, як уряд сьогодні опонує своєму патронові — Президентові України. Того дня, коли Верховна Рада ухвалила в першому читанні Закон про податок на добавлену вартість, раптом з'явився законопроект про ПДВ, підготовлений Кабінетом міністрів. Він точнісінько повторював щойно ухвалений Закон, підготовлений Комісією з питань фінансів і банківської діяльності. Крім одного пункту щодо пільг. Так ось пільгами, на думку уряду, могли користуватися не лише соціально необхідні товарні групи, наприклад медикаменти, а й уся продукція сільського господарства, скажімо. І причому на всі 100 відсотків.

Та повернімося до наших потенційних доходів. Сьогодні в уряді, так само як і в депутатській групі «Реформи», в роботі законопроект про прибутковий податок з громадян України. І коли проект «Реформ» передбачає, що більш як 70 відсотків населення має оподатковуватися за шкалою від 13—17 відсотків, то уряд, подейкують, не має наміру відмовлятися від податкового пресу. Тим часом, за словами директора Українського фонду підтримки ринкових реформ Сергія Терьохіна, помічено, коли застосовується ставка 30 відсотків, людина вже вишукує можливості уникнути сплати податку. Це, зрештою, переконливо продемонстрував і 1994 рік, коли прогресивно-драконівська шкала прибуткового податку практично звела нанівець надходження до державного бюджету. Ні, «Реформи» не проти ставки в 40 відсотків, та тільки після виплати громадянинові доходу, що дорівнює 200 мінімальним заробітним платам.

Є, проте, слушне зауваження: а чому, власне, над цими питаннями працюють народні депутати, а не уряд, якому належить право законодавчої ініціативи і який має в своєму розпорядженні тисячі фахівців?! А тому, що нинішній уряд, схоже, має намір «поспішати не кваплячись». Недарма в його кабінетах народився проект структурної перебудови економіки, розрахований на десятиріччя! А чому б і ні, коли твоя зарплата і премія — не рівня зарплатам і преміям простих смертних!

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України»

Як капелюх над Парижем...

Один старовинний львівський анекдот починається так. Жили-були собі на одній площадці три закрійники. Щоб переманити до себе клієнтів, один з них почепив на дверях табличку: «Кращий закрійник міста». Другий одразу прибив дошку з написом: «Кращий закрійник СНД». Як гадаєте, який напис на дверях зробив третій?

А відповідь така: «Кращий закрійник площадки». Втім, коли б ця історія трапилася не у Львові, а в Парижі, все було б інакше. Кращому закрійнику міста, при згадці про яке не сплеснути в долоні просто непристойно, не варто мріяти про ліпше звання.

Проте і ми здатні дивувати. Коли згадувати конкурс «Арт-мода-94», що проходив у Києві, особисто мене вразили смаки тамтешньої публіки. Хіт сезону — малинові піджаки — не переважали, що милувало око і вселяло надію на те, що для світового модного співтовариства ми ще не зовсім втрачена нація. Ще б пак!

Ні, це не я вам кажу. Це вам каже французький модельєр, точніше його очі, що поволі, але впевнено повзуть на лоба. На подіумі — колекція київської художниці Тетяни Омельчук. Це ж французький стиль! — скрикує Алексіс. — От лишень кольорова гама... (при цьому він кривиться...)

— Уся колекція — експромт, — виправдовується Тетяна Омельчук. — Не було під рукою потрібного матеріалу... Все виконано за півроку — понад 300 моделей...

Не мені розмірковувати, чому один з провідних дизайнерів столиці, чиї моделі побували у Парижі і отримали (нехай під чужим ім'ям) визнання, не потрапила до числа конкурсантів. Але навіть права взяти участь у показі на «великому» подіумі колектив позбавили.

— Попри все це, ми свою програму-мінімум виконали, — розповідає директор фірми «Шарм» Наталя Семенова.— Нас помітили. Прибалти запросили до участі у шоу-показі, є пропозиція показати колекцію на Сході. Сьогодні ми представили і фольклор, і класику, і романтичні напрями...

«Шарм» — приватне підприємство, тому, як ніхто інший, відчуває, що індустрія моди — особлива царина, тут не можна отримати «швидкий» зиск.

Дивує саме ставлення до приватника. От вам приклад. Приміщення у Києві вибити страшенно важко. Цілий рік колектив «обтанцьовував» ательє на Печерську — платив зарплату робітникам, оплачував комунальні послуги. 'Коли ж прийшли з чолобитною про дозвіл на оренду приміщення — почули: «завертайте голоблі». І це тоді, коли ательє збиткове, швачки сидять без роботи.

Хто її зрозуміє, оту загадкову душу рідного українського чиновника! Так і хочеться вигукнути услід за шановною Пронею Прокопівною: «Мамо! Надіньте чепчик!» І зрозумійте, нарешті: голова існує не для того, щоб носити капелюха, а капелюх — не для того, щоб прикривати лисину.

До речі, Тетяна Омельчук була однією з небагатьох, хто представляв костюми «з ніг до голови», точніше до капелюха.

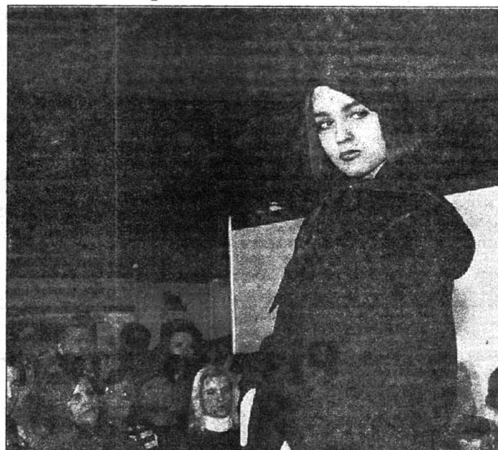
— Річ у тім, що ще в юності, коли я тільки «мацала» власний стиль, я дивилася, як художники починають малювати ескіз — зробив голівку, домалював до неї трохи волоссячка, і гайда далі. Я ж протирала папір до дірок, аж поки не зрозуміла: для мене образ починається з капелюха.

Чому у художників Відродження так читається Жінка? Адже в мадонн не побачиш на голові чогось незграбного. Головний убір — обов'язково в глибоких тонах... Щоб читалося обличчя, очі — ось що головне. Решта — лише обрамування.

До речі, Тетяна Омельчук створює свої моделі виняткою з натуральної сировини вітчизняного виробництва. Щоправда, для колекції льняного костюму, над якою почала працювати художниця, потрібен тонковолокнистий льон. А його в Україні просто не виробляють. Була колись урядова програма «з льону», були добрі наміри налагодити експорт не української сировини, а виробів з неї. Та... Уряди приходять і відходять, як сезон збирання врожаю. Сьогодні про програму ніхто не згадує.

А як нема, то й сподіватись виробникові дарма. На українських фабриках швеї приймають будь-яку роботу, як манну небесну, згоджуючись на роль дешевої робсили. Не до естетики! Не до пошуків українського стилю!

— Ми готові хоч сьогодні укладати з фабриками угоди , — говорить Наталя Семенова, — забезпечувати їх технологічною документацією на розроблені у «Шармі» моделі. Це ж подвійна вигода! — і виробникові, і державі. Контракти під «давальницьку » сировину ще ніколи не сприяли розвиткові виробництва, а насиченню ринку — й поготів. Що іноземці вивозять з України? Льон і бавовну. А що постачають ? Вироби з синтетики.

А льон цвіте... Ягідки збирають панове розвинені капіталісти. І мало хто здогадується, що в Україні є своя, сучасна, висока кравецька школа. І що не завжди моделі з журналу німецької домогосподарки, яка вирішила зробити свій маленький бізнес, заслуговують на такий ажіотаж. Тетяна Омельчук обурюється: такі «виточки» на жіночих сукнях з початку 60-х ніхто не робить!

Не знаю, до речі, у якому віці Карден зшив свої перші штани, і взагалі, чи штани це були... Саша Рябченко пам'ятає «свої університети» до дрібниць. У восьмому класі він, не послухавшись заборони мами, відкрив швейну машинку... Далі він, як умів, розкроїв свої старі брюки на чотири полотнища плюс пояс і зшив їх знову.

— Ну, ви можете уявити, що в мене вийшло... Шив для себе, потім влаштувався в ательє. Спочатку комплексував страшенно, метрів боявся до непритомності... Я ж не маю спеціалізованої освіти. Думав щоразу: «Ну, все. Видохся». А потім нічого — відпочинеш день-другий, відіспишся, і знову ПРИХОДИТЬ. І ще: я побачив, як оті самі метри ставляться до своїх речей. Я ставлюсь краще.

Розпочинали в тандемі з Танею Михальовою. Я, навчаючись у неї, успадкував одну слабкість — до виворіту моделі. Ось відгорніть і подивіться. — Ви отримаєте насолоду. Ви скажете: то це ж можна носити навиворіт!

Мрія? Щоб якийсь добрий дядя платив мені дивіденди від кожної створеної моделі, а я б працював і ні про що не думав. Ні, в «НТОНі», де я працюю зараз (до речі, наш одяг носять як в Україні, так і за її межами), художник має певну свободу. Але ми шиємо одяг «для вулиці», а від того, що я побачив на конкурсі, я просто захворів. Так, це не можна носити, але це театр, це шоу.

Львівського дизайнера можна зрозуміти. Але зрештою суперечка між творцями одягу, який носити можна (прет- а-порте) і одягу, який носити не можна (мод кутюр), не суттєва. Краса вона і є краса, хоч у виконанні з діамантів, а хоч з прозаїчних наперстків. Адже голова існує не для того, щоб її зачісувати, та й гребінець, коли придивитись — предмет не просто утилітарний. Згадую фразу Саші Рябченка: «Дивлюсь — гребінці металеві з прилавків зникли. Може, спробувати їх у костюмі?»

Фото Юрія ШКОДИ.

Головне завдання 1995 року — економічна і політична стабілізація

Головним завданням органів державної виконавчої влади в Україні 1995 року залишається забезпечення економічної стабілізації, — сказав на брифінгу в адміністрації Президента України 4 січня перший помічник Президента Олександр Разумков. Серед інших завдань він назвав реорганізацію системи державної влади, посилення боротьби з організованою злочинністю, стабілізацію загальнополітичної ситуації і формування сприятливого зовнішнього середовища для проведення реформ.

Він пояснив, що під останнім має на увазі насамперед «зміцнення відносин з країнами СНД, й у першу чергу з Росією».

Радник Президента піддає критиці лист Прем'єр-міністра О. Морозу

Радник Президента України з питань макроекономіки Анатолій Гальчинський піддав різкій критиці лист Прем'єр-міністра Віталія Масола, надісланий наприкінці грудня главі парламенту Олександрові Морозу. В цьому листі Прем'єр-міністр зазначає, що соціально-економічне становище України у другій половині 1994 року «значно погіршилося». Зокрема, в третьому кварталі, на думку Прем'єр-міністра, «практично припинилась дія позитивних факторів», і ситуація помітно загострилася. А. Гальчинський назвав лист «економічно безграмотним».

«Інтерфакс—Україна».

Ой дивна, дивна вкраїнська родина,
Як до вечері сідає.
Кожде веселе, як дитина,
Се бо Христос ся рождає!

(З різдвяної пісні І.Біликовського).

15-річчя творчої діяльності Оксана та Ігор Білозіри відзначали нарізно — кожний у своєму колі. Гармонійний, красивий (здавалось) дует композитора і співачки розпався п'ять років тому, як і сім'я Білозірів. Як кажуть, з веління примхливої долі. «Шановна публіка», яка знає про життя зірок усе і навіть більше, спростила житейську й творчу драму до рівня «амурної історії», бо вона не знає головного, а саме: обидвоє за найвищими ставками заплатили (і продовжують платити) долі за право йти своєю дорогою, нарізно. «Ти без мене пропадеш», — кинув їй услід Ігор. «Ми прожили 17 років разом, але в різних просторах», — скаже мені при зустрічі Оксана.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Але нема в житті напівціни, напівлюбові...

— На телеекрані я бачу вас, Оксано, значно частіше, аніж на львівських сценах, хоча ваші шанувальники, як і раніше, люблять сценічний образ співачки- україночки, яка «не скорилася, із роси відродилася»...

— У Львові мені важко працювати, хоча я знайшла своє місце, своїх шанувальників. Та в очах публіки я бачу докір і почуваюся виснаженою після кожного концерту. Львівське панство не може простити мені... моєї гордості. От якби я виглядала зламаною, розчавленою — інша річ. Мені співчували б. В інших містах мені простіше, легше порозумітися з публікою. До мене підходять люди, які говорять російською мовою, а я відчуваю, що в їхніх душах пробудилися від пісні української струни, і це для мене — найвища радість. Однак я живу у Львові, дихаю ним й іншого дихання не мислю собі. Мене запрошували на роботу до Києва, але я не хочу займатися шоу-бізнесом, виступати в барі чи казино, підпорядковувати своє «я» касі.

— Але ж зірка зобов'язана блищати, а блиск нині коштує дуже дорого. Я не кажу вже про хліб насущний...

— Я і моя група «Оксана» заробляємо лише концертами і живемо з того, що платить нам публіка за наші виступи. Я не прикріплена ні до якої мистецької організації чи установи, до профспілки тощо. Я не маю навіть власного будинку: оця двокімнатна «хрущовка», в якій ми живемо з чоловіком і двома дітьми, — то чужа квартира. Можна було б судитися з Ігорем Білозіром за спільне помешкання площею 130 квадратних метрів, за спільне нажите продовж 17 років майно, але я не хочу цієї ганьби. Я залишила Ігореві все. І пісні також, бо... так мені «порадили». Він був моєю «рукою», але ми жили в різних просторах. Врешті мені забракло повітря і я зробила дуже болісний, але свідомий вибір. «Ти — геній», — казали йому прихильники і цілували поріг, яким ступала його нога. Мені так хотілося вирватися з цієї омани! Не змогла. Ансамбль «Ватра» виконував тільки пісні Ігоря Білозіра, хоча були інші цікаві пропозиції. Я мусила довести собі і всім, що маю своє власне творче «я».

— Бачу, ви живете... на планеті «Оксана» і на іншу, більш комфортну, перебиратися не збирається. Хто поряд з вами на цій планеті?

— Мій чоловік — музикант, менеджер, адміністратор Роман Надзельський. Це мої сини — Андрійко і Ярко. Загалом у нашому колективі 17 чоловік. Троє — вийшли разом зі мною з «Ватри». Свого часу ми записували з Романом колядки й щедрівки, і духовна музика зблизила нас. Очевидно, так мало бути. Нині малий Ярко годинами слухає записи тих колядок і, заливаючись сльозами, питає: «Мамо, що то за пісня «Нова радість стала». Чому я від неї плачу?»

Почалася цікава співпраця з модерн-балетом «Акверіас» Оксани Лань. Спочатку цей колектив виступав разом з нами в спільній концертній програмі, потому Оксана Лань зробила пластичне оформлення кількох пісень, зайнялася і моєю пластикою.

— Ваше «друге дихання» почалося з пісні «Україночка». В контексті вашої творчої і особистої жіночої долі не можу не думати, що такі пісні народжуються «на небесах», коли приходить їхня година.

— Спочатку Андрій Демиденко передав текст «Україночки» Ігорю Білозіру, та пісня не прийшла до нього. Згодом, уже після розриву, Андрій Демиденко запропонував «Україночку» мені, і ми разом звернулися до композитора Геннадія Татарченка. Пісня була готово наступного ж дня.

— І вона, скажу щиро, прикипіла до вас: «не одні хани у полон мене брали, а я не скорилася...» Хотіла ще запитати вас, Оксано, про «коваля Вакулу», та, мабуть, моє запитання вже недоречне: тепер ви самі куєте своє щастя і в цій своїй ролі ви не оригінальна і не поодинока. Типова сучасна жінка.

— В Україні ще так мало «вакул» — бізнесменів-патріотів, а не просто спонсорів, які готові дати якісь кошти на відкуп, не проймаючись при цьому ідеєю Художника, не співпереживаючи разом з ним. Нещодавно я не без болю відмовилася від такого спонсорства, хоча воно дало б мені змогу здійснити мрію про велике різдвяне свято у Національній опері.

— Насамкінець — передсвяткове запитання: що було, що є, що буде і чим серце заспокоїться?

— Записала два компакт-диски із своїми концертними програмами в Австрії і Болгарії. Влітку на одному з круїзних теплоходів, де виступала з концертами, побувала в Єрусалимі. Працюю зараз з київським композитором Іриною Кириліною. Моя нова програма називається «Чайка». Чайка, яка долає бурю. Звісно, жінка. Хіба її душа колись заспокоїться? Не плач, Ярку, — це вже — до сина. — Зараз ти покажеш нам усе, що приніс тобі вночі святий Миколай...

Львів.

Фото Анатолія КРАСНОЖОНА.

У кадрі і за кадром

Людмила МИКИТЮК, «Голос України»

Поєднуйте непоєднуване!

Для Василя Вовкуна минулий рік почався 13-го грудня — постановкою «Я — Романтика» Хвильового. Коли закінчився спектакль, його викликали у певну ложу Національної опери, похвалили й наказали бути назавтра в Міністерстві культури із заявою про зарахування на роботу...

Він був схожий на офіцера — чемного й по-провінційному стриманого. На той час із експериментальним театром Проскурні він об'їздив усю Європу, видав першу збірку верлібрів і підготував другу, поставив фестивалі «Червона рута» й «Оберіг», перші дійства на вулицях Києва — Покрову, Різдво, Старий Новий рік, створив у Чернівцях центр «Європа», підготував до друку перше число мистецького журналу «Акт», який так і не побачив світ. І багато чого іншого. Влітку цей режисер з минулим актора ходив у придбаних за кордоном рожевих штанях або естетично роздертих на колінах джинсах, а взимку — у довгополому чорному пальті. І ще задовго до першого путчу носив на ковнірі маленький золотий тризубець.

І така людина опинилася в міністерських коридорах! До честі Вовкуна й міністерства, наступний рік був у його творчості найліпшим. У його доробку з'явилися Ольжич і Котляревський, Сковорода й конкурс імені Лифаря, Леся і Бажан. Десь із 20 постановок, які він називає «дійством». Найбільший комплімент зробила йому сестра Бажана Алла Платонівна: «У 90-ті роки я раптом потрапила на Курбаса».

— Як ти думаєш, що вона мала на увазі?

— Мабуть, те, що Курбас поєднував непоєднуване.

— Чи є в тебе відчуття, що ти відкрив якусь нову мову в дискредитованих жанрах?

— Можливо, ми справді утвердились у новій режисерській формі, де всі види мистецтв розчиняються в одному й природно існують без окремого, штучного виходу.

— Василю, ти все втратив — перестав писати вірші, малювати свій приблизно поставангард, збирати сорочки із західноукраїнською вишивкою. Скільки їх у тебе в колекції — сто? Ти став владним і нахабним. А що ти надбав, крім імпортного піджака?

— Купив усіх Приймаченків! Одну роботу Марії, дві — Федора, й по одній — Петра, Івана й Надійки. Привезу свої сорочки і влаштую в Українському домі таку виставку!..

— А як твоя сім'я в Чернівцях поживає?

— Дружина Ліда готує головну роль у «Трамваї бажань» Уїльямса. Щовечора по телефону розповідає мені свої мізансцени, а я кажу, що правильно, а що ні. Послухати зі сторони — божевільня.

— А як ти тут без неї і сина?

— Живу в аскетичних умовах, без телевізора, без радіо. Із зручностей тільки стіл. Мимоволі доводиться працювати.

— То ти добре влаштувався. Ідеальні творчі умови.

— Так, хоча я страшенно люблю побут. Раз на кілька місяців я з'являюсь у Чернівцях і стаю рабом речей. Сто разів витираю пилюку.

— Собака там у тебе хоч є?

— Нема. Але завжди був папуга.

— І що? Живий?

— ... Здох.

Ну що, шановний читачу, — доводиться констатувати, що, мабуть, приблизно так і робиться мистецтво?

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України»

Почни спочатку відлік щастя...

... Сходами піднімається чоловік із великим чорним згортком під пахвою. За хвилину за чоловіком зачиняються двері, і він таємниче, урочисто, з особливим трепетом вивільняє із куль ганчір'я, що ніс його через сонне місто, зелене пухнасте диво. Трирічна донька Лідуся скрикує від захвату. З Новим роком, з новим щастям!

Три вечори у квартирі минали в турботах про ялинкові прикраси: татко майстрував з паперу музичні інструменти, Лідуся малювала довжелезним квасолинам очка, носики і губки... Із звичайних парафінових свічок наплавили малесенькі ялинкові... Нарешті, мама скинула з ліжка велике пікейне одіяло і затулила ним вікно. В суцільній темряві три постаті, чоловіча, жіноча й дитяча, здавалися б скульптурними, аби не очі...

Милування тривало недовго: почувся грізний грюкіт у двері.

— Гасіть! — скомандувала мама, і за хвилину ялинка, загорнута в мокрий рушник, мов у саван, лежала під тим самим ліжком, з якого щойно зняли єдину оздобу — одіяло.

— Тут була ялинка! — грізно вбираючи ніздрями різдвяний запах, залишений свічками, повторювали візитери. Нічого доброго набіг «легкої кавалерії» не віщував. (Народ дуже влучно прозвав ці комсомольські загони, що були чимось на зразок ідеологічної ДНД 30-х років).

Наступного дня глава родини, за професією плановик, отримав «непланового» «строгача» з попередженням.

Цю історію я почула в гостях, у одній київській квартирі. У ній мешкає три Музи, три Художниці, три Жінки. Найстарша — колишня Лідуся, а тепер, звичайно ж, Лідія Мефодіївна — розповідає:

— Святкові ялинки «легалізував» Постишев, щоправда, переніс їх з сьомого січня — Різдва Христового — на перше.

Тут на моє прохання Лідія Мефодіївна Митяєва силкується пригадати, який рік у її житті, зовсім не схожому на її яскраві життєрадісні роботи з гутного скла, був усе-таки найщасливішим. 1933-й? 1936-й? 1937-й? Пригадала-таки: були більш-менш безтурботні роки — 1939-й і 1940-й.

— Але зрозумійте мене: я тільки тепер почала вільно дихати. А доки є на столі сіль, цукор і хліб, мене труднощі не лякатимуть. Я не розумію тих людей, хто каже, що раніше жили краще. Або вони лицемірять, або мають погану пам'ять.

Скажу, що донька Лідії Мефодіївни — Таміла Олександрівна Московка — як і мама, як і наймолодша Муза в сім'ї — Іванка, закохані в Карпати. В Іванчиних роботах вони постають то в синьому тумані, то засніжені, мерехтливі, мов далекі сяйва... Таміла Олександрівна пригадує, що студенткою художнього інституту на етюди намагалася поїхати саме в Карпати. Якось вибрали місце якнайліпше, прикордонників попрохали — ті пустили на заборонену смугу. Наказали лише: «Тільки ж румунських гір не малюйте!» Так вони і посідали за етюдниками — спиною до «чужих» гір і обличчям до «наших»...

У цій київській родині жартують: трьох художників, та ще й жінок, на одного нормального чоловіка забагато. «Нормальний чоловік» — це батько Таміли Олександрівни, Олександр Харлампійович. Мистецтво трьох художниць тримається — в прямому і переносному значенні — на його руках, точніше, підрамниках. Податкову інспекцію творчий процес не обходить: створи картину хоч за ніч, а хоч за десять років — 75 відсотків вартості віддай. От Олександр Харлампійович і збирає на смітниках відходи дощок, що їх люб'язно залишають власники офісів.

Є ще одне захоплення у «нормальної людини» — годинники. Як у такій кількості вони потрапили до цієї квартири — не розповідатиму. Скажу лише, що навіть техніко-«клінічні» випадки були підвладні рукам Олександра Харлампійовича. Хотілося б, щоб стрілки їх почали обертатися за щастям. Адже і той годинник, що стоїть, двічі на добу показує правильно.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

КОЛИ півроку тому, у червні, в «Голосі України» з'явилася невесела розповідь про багатодітну сім'ю Буримових з села Щербинівка Золотоніського району «Мамо, я не хотів народитися...», редакція і корпункт газети у Черкасах отримали багато відгуків. Сотні людей щиро співчували нестаткам молодої родини і висловлювали готовність допомогти їй. Перші слова підтримки і допомога надійшли від Марини і Ігоря Ткаченків з Донецька, Людмили Лакащук та її сина Василька з Ковеля, від киян Світлани Повітьєвої та Надії Тумакової, від родин Керничних з Івано-Франківська, Щербин з Вінниччини, Погуляйків з Чернігівщини, Пальчуків з Дніпропетровська... Християнське милосердя проявили товариство «Разом за життя», що діє при українській греко-католицькій церкві святого Миколая на Аскольдовій могилі у Києві, черкаська місія «Світ спасіння», доброчинні організації української діаспори США і Великобританії.

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

ЗНАЙДІТЬ У СЕРЦІ КРАПЛИНУ ДОБРА

І ось напередодні Різдва Христового ми знову завітали у Щербинівку, до сім'ї Буримових, щоб передати їм подарунки з далекої Австралії від членів Ротарі-клубу та Генерального почесного консула Зіти Ботте. Нам пощастило — майже вся родина була у зборі. Тато Іван порався по господарству, мама Лідія тільки-но закінчила прання, — однією дитячою одежею завішала все подвір'я і город... Старші доньки Лілія і Юлія прибирали у хаті. Однорічна Віточка спала у ліжку. П'ятирічний Роман і чотирирічний Олег з'ясовували свої стосунки, борюкаючись на килимку, їх «асистував» старший Ігор. Поважно походжав по кімнаті восьмилітній Юра — влітку він показував братам, як треба стрибати з містка у ставок, і зламав ногу, тепер розходжував її після гіпсу. Дворічна Валя, більше схожа на гарненького блакитноокого хлопця, сама гасала по світлиці. Недавно, з посмішкою розповіла Лідія, мала шкода надибала у комірчині миску з борошном і, захоплено гукаючи: «Мамо, глянь, у хаті сніг іде!» — обсипала себе ним з голови до ніг. Після цієї «заметілі» дівчинку-перлинку обмили і коротенько підстригли.

Молоде подружжя (Лідії 37 років, Іванові — 40) щиро подякувало всім, хто надіслав їм грошові перекази, посилки чи просто написав добре, чуйне слово. «Деякі листи були такі душевні і жалісливі, що ми читали і плакали, — ділилася Лідія. — Скільки ж то милосердних людей на білому світі!..»

Найбільше надіслали Буримовим дитячих речей. І вперше за останні роки їхні школярики і навіть малеча зустріли зиму вдягнені і взуті. З'явилися обнови у спальнях: ковдри, простирадла, покривала. У найменшеньких — трохи іграшок і ляльок. Однак гірше, ніж раніш було, стало з харчами. Те, що пожертвували благодійники, швидко закінчилося, а з своїх продуктів у Буримових тільки картопля та овочі. Корова зараз не доїться — у запуску. Поросята малі й худі, бо теж на напівголодному пайку. Іван їздив на заробітки у Росію (він і муляр, і пічник, і механізатор, і тесля), але зароблені рублі розтанули, як віск — скільки для такої великої сім'ї всього треба купити!.. Тепер ось немає за що цукор у колгоспі викупити (Лідія з Юлею пололи влітку буряки і заробили), вугілля завезти. «Що казати, — бідкалася Лідія, — і хліба зараз немає, не купуємо. Трохи є борошна, печу коржі, варю чавун супу вранці і ввечері, але без засмажки, посолю — та так і їмо... Для Івана, як і раніше, роботи у колгоспі не знаходиться, за копійки топить зараз у кочегарці. Мені теж нічого не обіцяють, хоч поруч ферма і я на будь-яку роботу згодна піти. Влітку просила, щоб хоч більше наділили сапати буряків — так ні ж, тільки гектар дали. Видно боїться, щоб я грошей багато не заробила...»

І ще одна проблема у багатодітної сім'ї: чи то в районі, чи в селі їм постійно, по два-три місяці, затримують виплату державної грошової допомоги. Щоразу м'якосердечній Лідії доводиться оббивати пороги, вимолювати її в чинуш зі сльозами на очах. Іван у те не втручається, вважає це нижчим своєї гідності...

Та почули ми у сім'ї Буримових і гарну новину: найстарша донька, 18-літня Лілія, виходить заміж. Нареченого звати Іван, він тракторист, кажуть люди, добрий, працьовитий хлопець, теж, до речі, з багатодітної сім'ї. Розповідаючи про майбутнього зятя, Іван Буримов повеселів: ось візьмемо з Ванею землі, казав, куплю я коня, а, може, й списаного трактора де добуду, ми його зуміємо до ладу довести, підростуть ще трохи наші козаки — і заживемо ми не гірш, ніж люди... На заробітки більш не поїду, тяжко без сім'ї на чужині. Та й за дітьми дуже скучав, снились кожну ніч... Ліді без мене дуже важко. Тож надія у нас на землю, на дітей, свої руки...

Мені дуже хотілося, аби так воно і вийшло, як задумав Іван. А ще — щоб тамтешні керівники: голова Кропивнянської сільської Ради, до якої територіально належить село Щербинівка, О.В. Борисенко та голова сільськогосподарського підприємства села Кропивної, А.І. Пащина повернулися лицем до турбот багатодітної родини. Розумію, Буримови можуть чимось не подобатися керівництву. Їх воно може вважати легковажними, непристосованими до життя чи не занадто працьовитими людьми. Але, повторюю, у чому вина дітей? Що вони народилися? Що живуть на світі? Кілька разів буваючи у цій сім'ї, я ні разу не чула, щоб навіть малята капризували, просили цукерки чи «жуйки» — вони радіють чаю з цукром, бо навіть він не завжди є в цій оселі. Соромлячись гостей, але пожвавлюючись з їх приходом, добрі діти діляться тим, що у них є, — соняшниковим насінням.

І ще одне. Вважаю, тяжкий гріх бере на душу той, хто зневажає матір. Тим більше жінку, котра зважилася мати десятьох дітей, котра зважилася на тяжку працю. Бо хіба це не тяжка праця — недосипати над колискою ночей, щодня готувати на дванадцятьох їжу, прати, прибирати, робити безліч інших речей, непомітних для стороннього ока?.. Олександре Васильовичу, Антоне Івановичу, вдивіться у ці милі, довірливі личка і знайдіть для них у своєму серці крапельку добра. І просто зараз, у щедрий Святвечір, завітайте з гостинцями до Щербинівки. Повірте, захопленіших, вдячніших, сяючих щирою радістю очей ви сьогодні ніде більше не побачите...

Черкаська область

Ясен місяць —
пан, господар,
Красне сонце —
жона його,
Дрібні зірки —
його дітки.
Добрий вечір!
***
Щастя й здоров'я,
прибутки добрі,
Прибутки добрі
і з віком довгим,
І з усім домом,
і з чесним двором...

(Із різдвяних колядок).

На фото: ось така вона, родина Буримових: тато Іван, мама Лідія, чотири доньки Лілія, Юлія, Валя і Віка та шестеро синів: Ігор, Володимир, Юрій, Роман, Олег, Іван. Щоправда, на знімку не всі хлопці. Коли ми з фотокором їхали у Щербинівку, Вова і Ваня уже мчали через поля і луки у сусідню Синьоківку провідати бабусю, татову маму.

Фото Миколи БУСЛИКА.

Перервався код. Тому й було тяжко на душі

Парафіянка Марія Іванівна Аксьом щодня буває в церкві. Вона киянка, за фахом — геолог. І цей свій улюблений предмет викладала в технікумі. Тепер — на пенсії. Наша розмова з Марією Іванівною в одному з бокових приміщень храму, куди стиха долинали урочисті звуки вечірньої служби. І чим далі, тим цікавіше мені було слухати цю симпатичну жінку. Таке одкровення хіба що Різдвяна ніч може подарувати:

— Раніше ялинка була Різдвяна, а не Новорічна. І стояла вона аж до Водохреща. Вже потім, за часів радянської влади, Різдвяні ялинки заборонили, тож згодом вони перейшли в новорічні.

— А як у вашій сім'ї відзначали Різдво?

— Господе милостивий! Та я ж народилася в сім'ї, яка молилася на комунізм! З цієї причини й нехрещеною була. Хрещення прийняла 12 років тому... А до того 12 років була найактивнішою учасницею секції аномальних явищ. І от варто лише зацікавитися будь-якою нечистю, як тобі все відкривається. Це, до речі, стосується і всіх контактерів, екстрасенсів... Тобто тільки-но людина зробить крок назустріч темненьким, а їх вже й просить не треба. Вони будуть тут як тут і враз запропонують свої нечисті послуги. Пізнання того невидимого світу настільки захоплює, що людина не помічає, як її затягує чорна сила.

— І ви також дещо побачили?

— А як же! Книжки, що дали мені багато знань, — це «Невидимый колледж» Жака Валер'є, «Таинственные визитеры» Тренча, «Уфо-операция «Троянский Конь» Джона Киля тощо. Це наукова література, з неї я почала багато що розуміти, не усвідомлюючи, що то все техніка й механіка темних сил. І сприймала факти, явища, події, про які йшлося, як дії розумних позаземних цивілізацій. Бо тоді ще просто не знала іншої літератури, яка могла б відкрити очі на правду таким, як я. Ну, наприклад, «Невидимая брань» священика Серафима Роуза. Це надзвичайно обдарований чоловік був. Він протестант за віросповіданням. Дуже здібний до мов, отець Серафим вивляв кожну з релігій її мовою. Якщо це Конфуціанство, скажімо, то давньокитайською. Щоб прочитати «Життя святих» (а їх не має жодна з релігій, крім православ'я), він вивчив старослов'янську. І настільки пересвідчився в чистоті цієї віри, що його книжка «Православие и религия будущего» тепер потрясає одкровенням, силою. Це одна з найпопулярніших книжок у світі.

— І в результаті вивчення наукової та релігійної літератури ви відійшли від окультних занять?

— Ні! Розумом таке не осягнеш... От послухайте. Ангел- охоронитель у хрещеної людини стоїть за плечима праворуч, а ліворуч — темненький. І якщо ти в молитві звертаєшся ну хоч до святого, хоч до великомучеників, а чи бодай до самого Бога, — тієї ж миті вони тебе почують і будуть біля тебе. Темненьких просить не треба — вони самі завжди чатують на людину. І от в одній екстремальній ситуації — тоді я ще не хрещена була, — попросила: «Ну, який же ти, покажися!» Коли ж побачила його, то явно прочитала з його безмовних слів: «У хрещеної людини є ангел-охоронитель, а у тебе — я!» Тієї ж миті мені стало не лише страшно, а зрозуміла, мене охопило щось значно моторошніше. Внутрішньо заволала: «Не хочу! Буду з тими, у кого людські лики!» Саме це слово «лики» спало мені на думку тієї миті... Тоді я ще не знала, що лики тільки у святих бувають... Насилу пережила ніч.

— А на ранок усе зникло?

— Уранці незбагненна сила потягла мене до телефону. Прошу свою приятельку, яка, до речі, спіритизмом займалася, щоб повела мене до церкви. Кажу це, щоб люди знали. Бо й мою приятельку теж щось до церкви повело. Так буває часто. Темненькі можуть послати до церкви, знаючи, що людина не сприйме до кінця чистоту православного вчення. Десь буде їхній гачок, на якому тримається жертва.

— ???

— Так-так! Це важливо знати. Й треба йти, як по лезу бритви. А я й не знала, що той день був вівторок, коли одкриті мощі Варвари Великомучениці у Володимирському соборі і правиться акафіст. Того ж дня я прийняла хрещення. Моїй радості не було меж — наче вдруге народилася. Багато хорошого в моєму житті було, але найбільше щастя — то хрещення. А ось два місяці тому повінчалися з рідним чоловіком — ми ж з ним прожили у шлюбі близько 45 років. Бачите, код православ'я у нашому роду був перерваний, а тепер усе стало на свої місця. Щоб дітям і онукам теж світло віри світило.

— Ви кожного дня відвідуєте храм?

— Живу поруч з поліклінікою. Раніше звідти майже не виходила — мала серйозні проблеми із здоров'ям. А тепер... Чого мені звертатися до лікарів, коли тут, у храмі — відчуття благодаті духовної і фізичної. Якщо раптом тяжко на душі чи скрутно, варто лише звернутися з молитвою чи до святого отця Миколая, чи до Пресвятої Богородиці, чи до ангела-охоронителя, як душу охоплюють спокій, світле відчуття радості, внутрішньої рівноваги! Про це стараюся розповідати відвідувачам Школи Закону Божого, яку веду при храмі. Людина повинна навчатися, віру відкривати серцем. Звісно, треба думати, ставити запитання, щиро відповідати на них і Бог ніколи не залишить нас самотніми. Він пошле нам віру, а з нею й надію, любов до ближнього, терпіння!

З Різдвом Христовим, вас, любі брати і сестри! Хай Бог вас благословить!

Розмову вела Людмила БАРАНЕВИЧ.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Василь Стус: «Чи є українська інтелігенція?»

8 січня поету виповнилося б 57 років

«Думаю, або її немає взагалі, або вона все молода і все недозріла. Вона втратила свою якість або ніколи її не досягала. Український інтелігент на 95 % чиновник і на 5 % патріот... Введена в систему держави, ця інтелігенція не чує жодного обов'язку перед народом, який так і не набув індивідуального обличчя... Ця інтелігенція офіціозу, прагнучи жити, простує до безславної смерти, ми, в язні історії, — ідемо в життя (коли тільки воно прийме нас — життя, через скільки поколінь?)»

Здавалося би, з роками наближаємось до Поета. А насправді — віддаляємось, відгороджуємося частоколом слів. «... У багатьох писаннях про Василя Стуса марнотратно звужується значення цього першорядного поета: хоч поезія Стуса в її складності та багатій асоціативності могла б бути стимулом для найрізноманітніших культурних досліджень, роздумів та дискусій. Стус сприймається майже біографічно — як мученик, як узагальнений символ порочності радянського колоніалізму, як «другий Шевченко» (М. Павлишин).

Тато на чужині,
В далекім Сибіру,
Споминають Святий
вечір
В нашій славній
Україні.
Споминають Святий
вечір
І усю родину.
Батька, матір,
жінку й діти,
Й нашу неньку
Україну.

(З пісні «Сумний святий вечір»).

І справді засумніваєшся, чи є українська інтелігенція, коли читаєш кволі протести проти дій новітніх русифікаторів (навіть у Дніпропетровській області активно діють прихильники узаконення другої державної — російської — мови, а це ж поруч із Запоріжжям — історичним серцем України!), коли бачиш, як можновладці гальмують розвиток українського книгодруку, як ледь дихає україномовна преса й вводяться комерціонерам телебачення, як створюються штучні бар'єри на шляху відродження культури української держави.

Василь Стус, знаючи інтелектуальну потугу слова Тараса Шевченка й Івана Франка, Лесі Українки й Ліни Костенко, Василя Голобородька та Валерія Шевчука, день за днем не в затишному робочому кабінеті, а у в'язничній камері вершив свій труд.

Віра Вовк так бачила портрет Поета: «Профіль Василя Стуса нагадував мені Данте в лавровому вінку, що його Рафаель увічнив на стіні Сікстинської каплиці».

«Уже в таборі я... переклав... коло ста віршів Рільке»

Особлива увага Василя Стуса була до поширеного в європейській поезії образу Орфея. Австрійський поет Райнер Марія Рільке зацікавився тим моментом у житті героя давньогрецької міфології, коли Орфей був у світі тіней — царстві Аїда, де перебувала після смерті його дружина Евридіка. Українського поета теж цікавить, **що чекає людину по смерті**, цікавлять **знання, що заховані від людини ширмою вічності**. І для Рільке, і для Стуса шлях **Орфея у царство мертвих** — це шлях до витоків **життя**, його коріння.

Орфей після того, як йому у всій гіркості і всезнищеності відкрився світ смерті з новою силою, починає оспівувати життя, в поезії прагнучи затримати неповторні миті буття. Мистецтво, культура — та нитка, що зв'язує всіх — і живих, і мертвих. В духовності — скарбниці вікового досвіду нації — сконденсована творча енергія і відійшлих, і нинішніх поколінь.

І для Рільке, і для Стуса мистецтво — найнадійніший спосіб осмислення, розуміння світу. Все, що чуже мистецтву, що гальмує його розвиток, — знищує й саму людину.

Чи не в цій світоглядній засаді Василя Стуса заховані джерела його неприйняття, його різких протестів проти тоталітарної системи, в час панування якої йому випало жити? Ця система знищила Павла Тичину, якому він присвятив свою першу значну літературознавчу працю «Феномен доби» і яка визначила радикальний поворот в його життєвій долі. «Скажу Вам: до січня 1972 року я був українофілом... Мордовія мене зробила українцем... Я знаю своє і надто катастрофічне духовне існування мого народу, щоб можна було сидіти, склавши руки». Це з листа до друзів.

Як добре те, що смерті не боюсь я
і не питаю, чи тяжкий мій хрест.
Що перед вами, судді, не клонюся
в передчутті недовідомих верств.
Що жив, любив і не набрався скверни,
ненависті, прокльону, каяття.
Народе мій, до тебе я ще верну,
як в смерті обернусь до життя
своїм стражденним і незлим обличчям.
Як син, тобі доземно уклонюсь
і чесно гляну в чесні твої вічі
і в смерті з рідним краєм поріднюсь.

Незважаючи ні на що, Поет жив своїм напруженим інтелектуальним життям. Перекладав українською твори Рембо й Верлена, Кіплінга й Бодлера, Гете й Лорки. Бачив культуру свого народу серед найвидатніших у світі. Тому й сприймав її здобутки через призму європейських духовних виднокіл. Тому й був таким суворим в оцінках її: «Українська муза носить Шевченків кожух — і не тільки впріває в ньому: умліває». «Ось і маємо прозу колгоспних підлітків — один співучіший за другого, один солодший за другого. З мовою сільської бабусі, яка без «енька» слова не вимовить, тобто типову колоніальну літературу-забавку».

«Орфееве воротя — повернення того Орфея, що став творцем безсмертних речей і приніс новий порядок у світ» (О. Тарнавський). Оте Стусове «як у смерті обернуся до життя» відкриває нову для української (і не тільки української) поезії тему шекспірівського звучання — **інтелектуальне повернення поета на Батьківщину**, мертвого поета. Труну з тілом Тараса Шевченка привезли з Росії, прах Лесі Українки прибув до Києва з Грузії. Недавно у Києві відбулося перепоховання останків брата Миколи Зерова — поета Михайла Ореста. А скільки наших поетів залишилося в чужих землях? І мертвих, і живих! В Сибіру, на Півночі, в Європі, в Америках...

Василь Стус — це вічний докір нам, нагадування про Шевченкове «І мертвим, і живим, і ненарожденним землякам моїм в Украйні і не в Украйні моє дружнєє посланіє». Прочитаймо хоча б епіграф до нього: «А що кто речет, яко люблю бога, а брата своего ненавидит, ложь есть». Василь Стус не бачив іншого способу вирватися із «золотого полону української провінційності» (Ю. Шевельов), як тільки зробити крок за поріг життя. Той же Юрій Шевельов півстоліття тому запитував: **«Ми вчимо людей умирати за Україну. Це, на жаль, теж потрібно. Але чому ми не вчимо жити за Україну?»**

Лідія ВІЦЕНЯ, журналіст

«ХАЙ МОВЧАТЬ АМЕРИКИ Й РОСІЇ, КОЛИ Я З ТОБОЮ ГОВОРЮ»

Василь Симоненко, якому виповнилось би в ці дні 60, висунутий на здобуття Державної премії України імені Тараса Шевченка.

Цю дорогу Микола Сом назвав Симоненковою. Іду в Біївці, де народився поет

Люди прекрасні.
Земля — мов казка.
Кращого сонця ніде нема.

Симоненкова хата вмирає. Років з десять тому глиняні стіни обклали цеглою. Хату перейменували на музей поета, але це не зупинило її старіння. Зяє дірками потрухла стеля. Небагате начиння музею евакуювали в приміщення сільради. І знову під тиском громадськості та поетового 60-річчя почався ремонт.

Директор будинку культури Микола Кулеба, землевпорядник Григорій Омельян, учорашній київський студент Геннадій Черевко та колгоспники Микола Черевко і Микола Остапенко кладуть цеглу ізсередини до рівня вікон — знову підпирають стіни. А потім, сподіваються, жінки щось придумають, якось причепурять.

Я прошу голову сільради Анатолія Черевка назвати адресу для ділових і більш-менш багатих земляків Симоненка, на яку вони могли б переказати гроші. Потрібно хоча б сто мільйонів. Ось вона: Лубенський район, Біевецька сільська Рада народних депутатів, розрахунковий рахунок № 749523 в Лубенському АПБ «Україна». На реконструкцію музею Василя Симоненка.

Цю дорогу Микола Сом назвав Симоненковою. Вона стрімко злітає вгору і круто падає в долини, довго і безлюдно струменить під Парасчиною горою, повз легендарну цілющу криницю. «Доки дійду до школи, то усі уроки повторю. А як назад повертаюся, то всі пісні переспіваю». Дев'ять кілометрів було до школи, у Тарандинці, в один кінець. 18 кілометрів щодня — у дощ, в хурделицю, в ніч — старшокласники вчилися у другу зміну.

— Іде було й вірші пише на ходу, в зошит на лівій руці... А бідний був — ні книжок, ні портфеля, — розповідає фельдшер із Єнківців Парасковія Бутрим. — Сусідка моя, Мотря, йому подобалася... Напише вірш — і їй віддасть. А вона порве той листочок, викине. Дівчина була із заможної сім'ї, а він — бідний, непоказний, безбатченко...

В мене одна лиш мати
Та був іще сивий дід.
Нікому не мовив «тату»
І вірив, що так і слід.

— Він змалечку все з дідом... Федір Щербань, або дід Сурмило, як його всі в селі звали, був комірник у колгоспі, толковий чоловік... Василь дуже любив його, згадує двоюрідний брат Григорій Симоненко.

— То це все про нього — і «Дід умер», і «Дума про діда»? — запитую.

— Про нього... Вони разом і жили. А з батьком не бачилися, він на Кубань виїхав...

Спогади Григорія Івановича такі ж прості, яким був для нього і Василь, молодший на два роки. Пам'ятає, що він з першого класу сидів за партою теж із двоюрідним братом — Миколою (Микола Микитович — механізатор у колгоспі). Коли Микола запізниться було в школу — ще в початкових класах, Василь пояснить це жартома віршем про те, що йшов Микола «навпростець» — через Морозів острівець. А хтось думає, що Василь почав писати вірші вже студентом! Ходив до школи хлопець із шматком хліба, олівцем та зошитом, а закінчив її з золотою медаллю. «Пас скот, був спокійним, не бився». На канікули завжди приїздив до матері щось допомогти, коли вчився у Києві в університеті. А як помер, поставили погрудця Симоненка біля школи у Біївцях. Так він потроху й розсипався, бо якраз тоді був як «враг народу». Наляканим односельцям було не до пам'ятників.

Саме тоді Василеві «захалявні» вірші і щоденникові записи були опубліковані за кордоном. Василь Симоненко заговорив з Україною тоном недозволеної щирості та одвертості.

Україночько! Гуде твоє багаття,
Убогість корчиться і дотліває
в нім.
Кричиш ти мені в мозок,
мов прокляття,
І зайдам, і запроданцям
твоїм.

Ще й зухвало волав:
Хай мовчать Америки й Росії,
Коли я з тобою говорю.

Порожньо у Симоненковому дворі. Юні деревця й калина, кимось посаджені, його не знають. Мимо повільно йдуть із Симоненкової школи хлопчаки-третьокласники. Чи знають вони Симоненка?

— Знаємо... Він був поет, — кажуть Ігор Омельян і Сашко Остапенко. І нестримно регочуть. Ні, ще вони Симоненка не знають, ще їм відкривати його, дивуватися і радіти, що ходять цією вузенькою сільською вуличкою під Лисою горою, де спочив дід Сурмило, — кажуть, він любив своє прізвисько. Ще їх чекає відкриття істин:

Найчистіша душа незрадлива,
Найскладніша людина проста.

І тоді уже зовсім не дивно, що ось такі прості й убогі села дарують світові таких людей. Бо тут вони — мов на самоті з усім світом, із Космосом, тут земля і зорі відкривають їм найглибші таємниці буття, найвищі істини.

Бо на світі той наймудріший,
Хто найдужче любить життя.

— Ми виросли разом, у школу в Тарандинці удвох з Василем ходили... Скільки табаку в цій хаті скурили! А почитати його твори не можу — немає Симоненкових книг! — досадує тимчасовий ремонтник Григорій Омельян.

— А чи знає сьогоднішня молодь Симоненка? — запитую вчорашнього студента, який щойно з Києва, Гену — ремонтника.

— Тепер гроші всіх цікавлять, який Симоненко... — усміхається з гірчинкою на устах хлопець, котрий поки що іншої роботи не має — випускник без призначення.

А я маю у своїй бібліотечці найдорожчі мені книжки — «Тишу і грім» та «Земне тяжіння» Симоненка, переписані від руки у блокнот і подаровані мені однокурсником. Тоді, на початку 70-х, ми готові були всі гроші віддати, аби мати його збірочку. Вечорами в гуртожитку читали вголос і «Дід умер», і «Думу про щастя», і «Перший», і «Найогидніші очі порожні» — і все, що можна було знайти.

Симоненко повернеться до нас. Він уже повертається — інакше й бути не може.

Скільки б не судилося страждати,
Все одно благословлю завжди
День, коли мене родила мати
Для життя, для щастя, для біди.

А хата його — то його третя мати, так само, як і рідна ненька, як і Україна — їх поет не вибирав, а був їм вірним сином.

Полтавська область.

На фото: Ганна Федорівна Щербань, мати Василя Симоненка.

Фото Миколи БУСЛИКА.

Дивна новина
днесь ся являє,
Пречистая Діва
Сина рождає.
Во яслах
сповила
маленьке Дитя,
Радується небо,
радується земля.

(З різдвяної пісні)

Віктор КИРКЕВИЧ, **директор місії «Відродження християнства»**

Церква Різдва, церква прощання

Тяжко згадувати всі зруйновані київські храми. Немає їх. Як боляче! Листівки минулого та рідкісні гравюри розповідають про деякі з них. Але та, що хоч і не відзначалася давністю чи архітектурою, найшанованіша та згадувана. Немає її, немає і надії на те, що її відбудують, і з кожним днем ми дедалі більше переконуємося у відсутності сил, бажання, грошей, добрих намірів... Але ця! Вона стала найважливішою з київських церков завдяки трьом травневим дням 1861 року.

Церква Різдва Христового. Храм, де друзі прощалися з Великим Кобзарем.

Але спочатку — про храм. До 1935 року він стояв навпроти фунікулеру, там, де — вулиця й снують машини. З 60-х років XX століття, більш як 10 років, там був пивний ларьок.

1810 року, коли церкву ставив архітектор Андрій Миленський, знайшли у підвалинах попередньої церкви того ж найменування дошку з написом про спорудження церкви Різдва Христового. Тому є думка, що вона існувала у XI—XII століттях. Навіть у плані Київського замку XVI століття вказано храм. Він зображений на багатьох гравюрах, у тому числі Щирського у 1691 році.

Миленський заклав на тому самому місці у стилі ампір церкву з однією банею, з чотириколонним неокласичним портиком, що виходить на вулицю. За цими колонами від куль рятувалися герої творів Михайла Булгакова. Навколо вівтаря — також полуколони, між якими на рустованих стінах унизу влаштовано аркові отвори вікон, а згори — круглі, але трохи менші. Баня перекривала всю споруду, над дзвіницею здіймався шпиль з хрестом. 1841 року з північного сходу до церкви було прибудовано (зі збереженням єдності стилю) боковий вівтар Св.Сергія Радонезького. Під час його спорудження було знайдено поховання. Усередині храм було оздоблено відповідно до того часу: із додержанням притаманної українським церквам простоти іконостас, де навпроти лівого крилаcа був давній образ у срібному окладі Св.Миколая Мир-Лікійського. Гадали, що він із першої церкви; плащаниця, ткана шовком, гадають, з Буковини, датована 1545 роком (7053) із зображенням покладання Христа у труну в присутності Божої Матері, Іоанна Богослова, Никодима, Йосипа, мироносиць та янголів. Напис на ній засвідчує, що це дар Іоанна Логофета при молдовському воєводі Петрі.

Але за років руйнувань церква була засуджена до вибуху — у зв'язку з перебудовою Поштової площі та проектуванням урядового центру на верхів'ї Надподілля. Намагалися зробити щось грандіозне, але на місті Михайлівського собору виник баскетбольний майданчик, а на місті храма Різдва Христового — пивничка.

Олекса Повстенко згадував, що органи Радянської влади не дозволяли досліджувати церкву перед її зруйнуванням. Як і в усіх інших випадках, перед знесенням усі цінні твори виконані у камінні та металі, конфіскували, іконостас спалили, ікони продали за кордон.

Тепер про найголовнішу подію. Після десятиденного переїзду труни з тілом Т.Г.Шевченка, 6 травня, процесія наблизилася до Микільської слобідки (нині Гідропарк). Тут труну зустріли рідні поета з Варфоломієм Григоровичем Шевченком на чолі та великим натовпом киян. Перед мостом коней розпрягли, і студенти вивезли дроги на руках. Між іншим, куди везти труну, де будуть його ховати,— ніхто не знав...

Дехто вважав, що похорон відбудеться на Щекавиці, де й було заготоване місце, інші вважали, що у Видубецькому монастирі. Але виникли складності й тому до вирішення питання було запропоновано встановити труну у першій дорогою церкви — Різдва Христового.

Священик цієї церкви отець Йосип Желтоноський не мав права без дозволу властей дозволяти встановлення труни у церкві, і В.Г.Шевченко за таким рішенням пішов до Благочинного подільських церков, яким був кафедральний протоєрей, співробітник журналу «Киевская старина» Петро Лебединцев, але і він при всьому бажанні не мав належної влади. Труну встановили на подільській набережній, коло вежової брами. Але ось довго очікуване благословіння митрополита Арсенія (Москвина) та генерал-губернатора Іларіона Васильчикова отримано. У Христо-Різдвяному храмі труну зустріли Лебединцев та Желтоноський, які вбравшися у ризи, під час внесення труни до церкви, відправили коротку літургію. Труна простояла до неділі 7 травня.

Перед обідньою труну Тараса Григоровича винесли на церковне подвір'я, поставили на ті самі дроги, на яких його й привезли, їх оточили рідні Тараса й безліч бажаючих проститися... Потім труна була повернута до церкви, де була відправлена обідня, а пізніше панахида, а вже потім тіло Тараса відвезли на пароплав, що відпливав до Канева.

Людей зібралося більше, ніж на святкуванні 15 липня дня Св.Рівноапостольного князя Володимира, що його відзначали тут щорічно. В натовпі казали, що ховають «мужика з генеральським чином», але багато хто знав, хто він, цей мужик, напівголосно говорили про Кобзаря, читали його вірші, стиха співали.

...На цьому місці стоять пам'ятні знаки, та хіба цим ми заповнимо духовну прогалину на наших вулицях, у наших серцях. Треба відродити храм!

На знімку: Церква Різдва Христового. (Поштова картка із зібрання київського колекціонера В.Киркевича).

Ірина ШАПОВАЛОВА, *журналіст*

Багатий Бідняк

У творчості українського художника з Канади Миколи Бідняка поєдналися — як і в долі — дві тематики. Українські мотиви — це історичні портрети, іконопис, а канадська представлена здебільшого пейзажами.

Народився Микола у Канаді в Торонто, 1930 року. У шестирічному віці переїхав з батьками до Європи, кілька років жив в Україні та інших країнах. На батьківщині предків,Буковині, майбутній митець пізнав красу української мови, познайомився з історією батьківського краю. Все це згодом відбилося на мистецькому світобаченні.

У 15-річному віці юнака наздогнало відлуння війни: запізнілий вибух «сплячої» міни лишає його обох рук. Але трагедія не зламала хлопця, не стала перешкодою на життєвому шляху, малює він, тримаючи пензель зубами.

1950-го Бідняк повертається до Канади, починає студіювати живопис. Спочатку в Едмонтоні, потім у Калгарі, у школі прикладного мистецтва. Виявивши неабиякі здібності, отримує стипендію для навчання в Онтарійському коледжі (Торонто). Хоч митець здобуває освіту у англо-саксонському світі, у творчості його, як на мене, відчутно переважає українська тематика, і особливо ж — іконописання.

Роботи, які Микола Бідняк демонстрував у Львові, Івано-Франківському та столичному Національному музеї українського образотворчого мистецтва, створені в різні часи — у 50-х, 70-х та 90-х. В експозиціях були представлені і живопис, і графіка: натюрморти, пейзажі, портрети, ікони, плакати, ілюстрації до найрізноманітніших видань тощо. Художник, наслідуючи реалістичне спрямування в живописі, органічно поєднує у роботах модерністські елементи. Твори Бідняка відзначені різноманітними міжнародними інституціями.

Я познайомилась з паном Миколою під час його першого приїзду в Україну в 1991 році. Тоді мене попереджали: він — людина стримана, якщо не сказати замкнута, з журналістами на контакт не йде, навіть розмовляти не любить. І я, хвилюючись, намагалась знайти саме ті слова, які б переконали його розказати бодай щось... Та мені, мабуть, пощастило. Пан Микола виявився цікавим та уважним співрозмовником. Ми говорили про життя і творчість, минуле і сучасність. Митець розповідав цікаво, дотепно, іскрометно, демонструючи глибоке знання літератури, музики, філософії. Та і як могло бути інакше — адже ця людина творить високе (не побоюсь цього слова) мистецтво у такий незвичний спосіб, подолавши, здається, нездоланні життєві перешкоди.

Бідняк об'їхав майже увесь світ, але завжди мріяв бути корисним Україні: ділитись своїм досвідом з нашою мистецькою молоддю і виставляти на суд земляків нові й нові твори. Тим більше, що дуже вже до душі панові Миколі українці — «веселі, гуморні, меткі, роботящі, терплячі...»

Пише художник — про що в даний момент думає, чим душа живе. Тому в його доробку такі різні за жанром та технікою виконання полотна: американський пейзаж, образи київського князя Володимира, християнської Богоматері з немовлям. Але особливу увагу привертають іконописні роботи — не ікони в чистому вигляді, а переосмислене внутрішнє сприйняття їх митцем, відображене на полотні. Про них Бідняк каже так:

— Ікона — це фізична деформація тіла задля душі. Віками люди вдивлялись у ці зображення і знаходили в них для себе моральний порятунок. Адже те, що людина без віри — не людина, банальна істина. І, може, комусь, у кого голова болить, замість ліки випити досить буде подивитись на мою ікону, — більшого мені й не треба...

Взагалі, пан Микола не любить пояснювати свої роботи. Якщо запитаєш його, так чи так було задумано якийсь твір, відповідає: «Може бути». Вважає,що кожний сприймає мистецтво настільки, наскільки вистачає йому внутрішньої культури.

Закидають іноді Біднякові, що не дуже «кольорові» його полотна (і дійсно, в них переважають приглушені, «спокійні» кольори). Проте в митця своя з цього приводу думка: «Головне для мене — образ та його розміщення в просторі, а кольори — додатковий засіб».

Отакий він, митець — небагатослівний, але щирий, замкнений, але доброзичливий, мужній і щасливий тим, що може творити. Багатий духом Микола Бідняк...

Знімки Василя АРТЮШЕНКА (УНІАН).

Земля
юдейська
— наша Вкраїна,
Вертеп убогий
— наші серця.
Мир їм приносять
і щастя неба
Дитятко Боже
й Мати Свята.

В покорі духа,
в серця обнові
Спішім зложити
й дари свої:
Дитятко Боже,
прийми їх,
молим,
Прийми, Ісусе,
в любові Твоїй.

Фото Василя АРТЮШЕНКА (УНІАН), Олександра КЛИМЕНКА.

ЗА ДЕНЬ ПЕРЕД РІЗДВОМ

Своєрідність роботи у відділі зарубіжної інформації щоденної газети така, що маєш щоденно стежити за міжнародними подіями, а отже за їх режисерами й виконавцями — державними діячами. Цікавитися доводиться не лише службовою кар'єрою президентів, міністрів і шпигунів, також їхніми деякими особистими рисами. Трапляється, так захоплюєшся «журналістськими спостереженнями», що у відділі зчиняються дискусії: хто з наших постійних героїв кращий. Сподіваємося читачам теж буде цікаво дізнатися, який з політиків має найвищий рейтинг серед співробітників відділу зарубіжної інформації «ГУ», так само, як і хто найменший. На зразок того, як це роблять колеги з американського «Тайм» чи російських «Известий». Отож.

Ангели співають, «слава» восклицають. На небеси і на землі мир проповідають.

(З різдвяної пісні «Нова радість стала»).

Найяскравіший політик року

Ясер АРАФАТ, голова виконкому Організації визволення Палестини:

у нього молода дружина, яка народила йому цього року дитину, він очолив розбудову палестинської держави ще до того, як про це заговорили інші політики. Врешті Я. Арафат розвіяв створюваний протягом десятиліть його образ як світового терориста, отримавши Нобелівську премію миру.

Політик-невдаха

Андрій КОЗИРЄВ, міністр закордонних справ Росії:

попри всі старання, його держава так і не відігравала значної ролі у розв'язанні світових проблем, залишилася осторонь близькосхідного миротворчого процесу, самотньою у своїх протестах проти розширення НАТО на зустрічі ОБСЄ в Будапешті, незапрошеною на нараду лідерів країн азіатсько-тихоокеанського регіону в Джакарті, зусилля російського МЗС мали половинчастий успіх у врегулюванні в Боснії. Та й за події у власній державі йому доводиться виправдовуватися, що засвідчують часті інтерв'ю на чеченську тему глави російського зовнішньополітичного відомства.

Єреван

ПРЕЗИДЕНТ ЗАБОРОНЯЄ І ЗА ЦЕ ЙОГО КРИТИКУЮТЬ

Указ про тимчасове припинення діяльності опозиційної партії «Дашнакцутюн» прийняв Президент Вірменії Л. Тер-Петросян. В указі зазначено, що причиною такого кроку стало створення всередині цієї партії таємної розвідувальної служби з військовою структурою і розгалуженою мережею.

Вона займалася «збиранням відомостей воєнного та економічного характеру», що стосувалися національної безпеки Вірменії. У відповідь лідери «Дашнакцутюн» виступили з різкою критикою Президента.

Ассошіейтед Прес.

Гаага

ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ БУДЕ ЗАСУДЖЕНО

Уряд Нідерландів виступив з пропозицією заснувати в Гаазі постійний Трибунал ООН з воєнних злочинів. Про це повідомив міністр іноземних справ Нідерландів Ханс ван Мірло в листі до нижньої палати голландського парламенту.

З ініціативи Нідерландів створено комісію ООН для вироблення проекту статуту цього трибуналу, який стане предметом обговорення на міжнародній дипломатичній конференції з цього питання наприкінці 1995 року, повідомив міністр. На даний момент серед країн — членів ООН існують певні розбіжності в думках відносно строків створення такого трибуналу та його завдань.

ДПА.

Кабул

ВЛАДУ ПЕРЕДАСТЬ ЛИШЕ В НАДІЙНІ РУКИ

Президент Афганістану Б. Раббані продовжив на невизначений строк свої повноваження глави держави. Про це заявив офіційний представник глави держави А. Морад. За його словами, «Раббані готовий передати всю повноту влади в руки законного правонаступника. Однак в даний момент у країні немає владної структури, яка була б прийнятною для всіх зацікавлених сторін».

Спеціальний представник Генерального секретаря ООН в Афганістані М. Местірі проводить серію переговорів із представниками протиборствуючих угруповань в пошуку шляхів національного примирення на афганській землі. За даними представників Раббані у Пакистані, М. Местірі звернувся до Президента з проханням утриматися від здійснення розробленого раніше плану, у відповідності до якого він повинен був передати владу Верховному судді Афганістану Мохаммаду Шах Фазлі. Очолювана прем'єр-міністром Г. Хекматіаром коаліція виступила з ультимативною вимогою про « негайну відставку Президента Раббані».

Рейтер.

На дипломатичній хвилі

Велика вартість у світі конфліктів

Народна мудрість гласить: з добрим сусідом хоч вік вікувати. А з близькими сусідами жити в злагоді особливо важливо, щоб розвиватися і почувати себе безпечно. Для України, яка тільки на початку довгої дороги до тісних взаємин з партнерами прикордоння, геополітичне становище є основою для проведення миролюбної й прогнозованої зовнішньої політики. Зрозуміло, така позиція нашої держави — важливий чинник європейської стабільності. Зважаючи на те, що попереду цілий рік, ми звернулися до дипломатів сусідніх держав із запитанням, які б особливості вони відзначили у двосторонніх взаєминах наших країн.

Єжи Козакевич, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща: Українсько-польські зв'язки у політичній галузі є нині взірцеві. З точки зору Польщі, вони грунтуються на пріоритетному, дуже спеціальному ставленні до державності й незалежності України. Ми є добрими сусідами, що в нинішньому світі конфліктів, воєн і суперечок має велику вартість та свідчить про вірний напрямок співробітництва, обраний нашими урядами. Слід очікувати швидких й рішучих змін у польсько-українській економічній співпраці.

Іон Бистріану, Надзвичайний і Повноважний Посол Румунії: Україна й Румунія плекають добросусідський діалог. У 1995 році слід очікувати нового поштовху у двосторонніх взаєминах. Зокрема я впевнений, що буде підписано Договір про дружбу та співробітництво між нашими державами.

Аджар Гермен, Надзвичайний і Повноважний Посол Турецької Республіки: Одразу хочу сказати, що важливою віхою у наступному році буде візит в Анкару Президента України Леоніда Кучми. Це свідчить також про послідовність розвитку відносин між нашими державами. Важливим аспектом наших зв'язків є співпраця в рамках ПАЧЄС. Треба більше контактувати нашим бізнесменам.

Віталій Курашик, Надзвичайний і Повноважний Посол Білорусі: Нашим державам передовсім треба пожвавити політичні контакти. І також шукати оптимальні форми взаємодії в економічній площині. Разом долати наслідки Чорнобильської трагедії і спільно відстоювати інтереси на міжнародній арені.

Наша держава на Сході межує з великим сусідом — Росією. Дипломати цієї країни вважають, що є низка питань двосторонніх взаємин, які потребують надзвичайної уваги. Якось коротко окреслити коло цих проблем просто неможливо. Наші угорські партнери наголошують, що окрім широкого спектру конкретних тем двостороннього співробітництва, Україна і Угорщина прокладають свій шлях до спільної європейської будівлі. Наші молдовські сусіди особливо зацікавлені у співробітництві в галузі економіки. Адже роками існували налагоджені зв'язки, а нині створено штучні бар'єри для контактів підприємців двох країн. Наші закарпатські сусіди у Словаччині останнім часом намагаються співпрацювати з Україною не тільки в зоні Карпатського Єврорегіону, але, за словами словацьких дипломатів в нашій країні, прагнуть налагоджувати тісне політичне партнерство.

Інтерв'ю провів Тарас ПЕТРІВ.

Пекін

Китайським підліткам пропонують перевиховатися

З січня по вересень минулого року понад 27 тисяч правопорушників молодше 18 років було засуджено народними судами різних ступенів Китаю. Переважну більшість із них було віддано до суду для неповнолітніх. За словами заступника голови Верховного народного суду КНР Вач Цзінжуна, суди для неповнолітніх мають на меті захищати законні права та інтереси підлітків під час допитів, справляти на них моральний вплив, результативно їх перевиховувати.

Кінцева мета, звичайно, полягає в запобіганні й зменшенні числа злочинів, які вчиняють підлітки. 10 років тому перший суд для підлітків було засновано в найбільшому місті Китаю Шанхаї. Тепер у всій країні діє понад 3000 таких судів. На відміну від порядку розгляду справ дорослих суд для підлітків відбувається за зачиненими дверима і наголос робиться на усвідомленні злочину.

Сіньхуа.

Душанбе

Чи буде краще від перестановок

Нещодавно відбулися нові кадрові призначення у таджицькому уряді. Так міністром закордонних справ країни призначено Талбака Назарова.

Він останнім часом працював главою апарату Президента Е. Рахмонова. Новим керівником Міністерства економіки призначено Тухтабоя Гафарова. Деякі оглядачі пов'язують останнє призначення з бажанням Президента Таджикистану підсилити виконавчі структури.

Юрій КУШКО.

Вічне

Виноторговці роблять ставку на нову генерацію

«Вино та коси жіночі — світу ось глибина» — ці рядки з вірша співця китайського Ренесансу поета Лі Бо можуть навести на думку, що китайці з давніх-давен п'ють те, що ми розуміємо під словом «вино». Але це не так.

Вони п'ють свої традиційні напої. Переважно — міцні. Вина, народжені в Середземномор'ї, для Китаю, як і для Азії загалом, річ закордонна, відносно нова. У масових масштабах з'явилися тут в останні два десятки років. Природно, й «винопиття» в Азії тільки починає ставати звичаєм. То що ж? Є потреба в іншому перекладі віршів Лі Бо?

Азіатам, звісно, ще далеко до європейців чи американців у плані споживання вина. «Немає традиції, ще не розвинений достатньо смак», — зробивши з виглядом знавця ковток золотавого виноградного вина, каже Тімоті Лау, менеджер з експорту компанії «Трансейша пек корпорейшн». Ця фірма імпортує вина до азіатських країн з Європи, США та Австралії через Сінгапур. «Однак звичка пригощатися вином так швидко впроваджується в азіатські маси, — додає один з кращих сінгапурських експортерів з вин, — що їх виробники в усьому світі стрибають від радощів».

Та й як не радіти! Ось кілька цифр. Експорт вин з США на Азіатський континент за останні 10 років зріс у грошовому вираженні з 4,4 млн до 33 млн доларів. Вивезення вин до Азії австралійською фірмою «Тіррел вайнярдс» за три роки, починаючи від 90-го, підстрибнув на 45 відсотків. З 1984 по 1992 рік споживання вина в країнах Півдня і Північного Сходу Азії зросло загалом у 10 разів. За обсягом винного імпорту вони розмістилися так: Японія, Гонконг, Тайвань, Сінгапур, Південна Корея, Таїланд, Малайзія, Індонезія. «Це феноменально! — захоплюється Тімоті Лау. — Ринок зростає стрімко. Додайте сюди в недалекому майбутньому Китай. Так, Азія здатна випити все... якщо їй, звичайно, тільки дозволять».

До речі, французи, які контролювали ще якихось п'ять років тому половину ринку вина, спочили на лаврах, не догледіли зародження смаку і, як наслідок, істотно поступилися в регіоні американцям, австралійцям, італійцям і навіть чилійцям.

Станіслав БИЧКОВ.

— Ой, на ж тобі,
Мати, від пекла ключі
Повипускати грішні душі.
... Ще й третю душу
не випускати,
Що йшла фальшивим свідком
свідчати.
Тим трьом
навіки у пеклі горіти,
У пеклі горіти,
у смолах кипіти.

(З релігійної колядки).

Остап СИНИЦЯ, журналіст

"Вони тебе давно похоронили"

Так сказав добрий приятель Ігорю Тимчуку, коли той, після півторарічного перебування у слідчому ізоляторі СБУ, минулого літа повернувся у Надвірну

У тому прикарпатському містечку молодий підприємець Ігор Тимчук, до речі, економіст за фахом, створив 1990 року приватну виробничо-комерційну фірму «ТІМ», яка швидко почала набирати комерційних обертів. Основну ставку зробили на виробництво — вичиняли хутро, шили одяг, у тому числі — з хутра й шкіри, постільну білизну, вирощували в теплицях ранні овочі і квіти, готували цех для столярних робіт. Звісно, не обходилось і без торгівлі. Товари завозили з Італії, Австрії, Пакистану...

«Все, чого я тоді досяг, то завдяки тяжкій щоденній праці, — каже Ігор Михайлович. — Спав по чотири-п'ять годин на добу, ніяких свят і вихідних, часті відрядження — тиждень, а то й два у дорозі. Знаєте, гроші, якщо ними розумно розпоряджатися, роблять гроші. Але, у «ТІМі» ніколи не шкодували їх для малозабезпечених, для потреб шкіл, для розвитку культурного і спортивного життя в районі. Те вам кожен у Надвірній скаже».

13 січня 1993 року молодий підприємець у Москві, де перебував у відрядженні, потрапляє в руки найманих убивць. Після страшних мук і знущань під диктовку кілерів він пише передсмертну записку, в якій нібито шкодує, що остаточно заплутався у фінансових махінаціях, не бачить виходу, йде з життя добровільно і просить ніде його не шукати. Пише якраз те, що й було потрібно деяким фінансовим воротилам, проти яких уже почалося слідство в Україні. А як немає «головного винуватця» розкрадань у мільярдних сумах (це, врахуйте, у цінах 1992 року) — то й кінці у воду.

А те, що сталося далі, нічим іншим, ніж дивом чи Божою милістю назвати не можна. Наймані вбивці, знаючи що у жертви є двоє дітей, вирішили і на цьому заробити. І наказали: телефонуй негайно в Івано-Франківськ, щоб привезли 75 тисяч доларів, бо інакше і твої діти підуть на той світ. Ігор Михайлович починає набирати знані йому номери, а через кілька годин перед дверима квартири, де І. Тимчука очікувала неминуча смерть, з'явилися озброєні спецназівці. З'ясувалося, що телефонні розмови з цього бандитського кубла прослуховували оперативники з МКРу.

Чи думав-гадав Ігор Тимчук того січневого дня 1993 року, що основні випробування на нього чекають попереду, вже в рідній Україні. А втім, давайте послухаємо його самого.

— З обіймів смерті потрапив я на півтора року в слідчий ізолятор, — говорить Ігор Тимчук. — Спочатку під конвоєм привезли мене в Івано-Франківськ, а невдовзі для подальшого слідства відправили до Києва...

— Наскільки я знаю з газетних публікацій, останні тижні у слідчому ізоляторі ви перебували вже як депутат Надвірнянської районної Ради народних депутатів.

— Бачите, а сьогодні працівники прокуратури пояснюють моє перебування на волі тим, що не може депутат знаходитися під арештом, тому, мовляв, і звільнили.

Та нічого подібного! Після виборів — 26 червня 1994 року — мене тримали в ізоляторі ще по 18 липня включно. І на всі мої скарги не реагували. Ще й посміхувалися наді мною: розслабся і сиди спокійно — нема такого закону, щоб випускати депутата з криміналу. А звільнили тільки тому, що я відбув максимальний строк без пред'явлення звинувачення: півтора року. Навіть на півтори доби більше. То слідчі, щоби не ускладнювати собі життя, у постанові про моє звільнення з-під варти підтирають набране на комп'ютері число «18» і вписують «16».

— Півтора року — не такий уже малий термін. Навіть для доволі заплутаних справ. Але слідчі органи так і не змогли пред'явити вам обвинувачення, не кажучи вже про суд. Чим це насамперед можна пояснити?

— Тільки одним: я не винен у тому, що вони хотіли мені «начепити». Тобто в розкраданні державних коштів у великих розмірах — на суму 32—36 мільярдів карбованців. А про цей мій «злочин» уже на всі лади розтрубили місцеві газети. Звісно, з подання обласної прокуратури.

Ще раз повторюю: я не винен. Хоча слідчі всіляко намагалися підтасовувати факти, залякували свідків. Скажімо, йдеться про якийсь епізод, а мене того дня взагалі в області не було. Я називаю номер рейсу, яким відлітав з Івано-Франківська, так слідчі просто вилучають мій контрольний талон на посадку в літак. Але є ще відомість, підписана пілотом, де названа кількість пасажирів, і вказані в ній цифри — без мого вилученого талона — не збігаються з потрібною кількістю контрольних талонів.

Чи викликають свідка і відразу: «Так і так маєш говорити». — «Але то так не було», — пробує заперечувати свідок. — «Ага, не було — то підеш туди, де тепер сидить Тимчук».

Якби були бодай найменші докази моєї вини, то справа давно уже б дійшла до суду. Тим паче, що до слідчої групи, яка так довго шукала в моїх діях «кримінал», входило понад двадцять досвідчених юристів, яким пальця у рот не покладеш.

І ось тепер робиться чергова спроба позбавити мене депутатського імунітету (хоч я ніколи не був його прихильником — усі перед законом мають бути рівні), хочуть знову посадити мене за грати, змусити замовкнути. Але не можна так відверто зневажати закон, як це сьогодні роблять в Івано-Франківській області.

— Що ви маєте на увазі?

— 29 листопада 1994 року сесія Івано-Франківської обласної Ради дала згоду на притягнення мене до кримінальної відповідальності, чим грубо порушила відповідний закон України від 21 квітня 1993 року, в якому сказано, що в разі відмови районної Ради дати згоду на притягнення депутата до кримінальної відповідальності, прокурор вправі звернутися з поданням до вищестоящої обласної Ради. У даному разі Надвірнянська районна Рада не відмовила, а відкладала розгляд цього питання. І на те були причини. Адже навіть у самому прокурорському поданні є суперечності, які викликали сумніви в депутатів і потребують додаткового вивчення у постійних комісіях. І все ж таки 2 грудня райрада мала намір прийняти остаточне рішення щодо моєї подальшої долі, про що в області добре знали. Але вирішили зробити це самі. Причому з грубими порушеннями як процедури розгляду таких питань, так і закону. Бо не розглядали це питання в комісії, депутати не одержали на руки проекту рішення... Та й взагалі дане питання не фігурувало в порядку денному сесії і вигулькнуло зовсім несподівано.

А тим часом івано-франківські засоби масової інформації «обурюються»: чому я досі не заарештований? Забуваючи, що згідно з законом це може статися тільки після надання згоди на арешт депутата відповідною Радою. А у вже згаданому рішенні облради йдеться не про згоду на мій арешт, а про «притягнення до кримінальної відповідальності». А це — речі не тотожні.

— Але є ще суд, який може відмінити рішення Ради, якщо його прийнято з порушенням закону.

— І я так думав. Тому оскаржив рішення облради в міському суді Івано-Франківська. Але там відмовилися взяти мою скаргу до розгляду. Порадили звернутися до цивільної колегії обласного суду. Тепер чекаю засідання колегії. Хоч упевнений майже на 99 відсотків, що колегія знову ж таки не стане розглядати моє питання, відкладе набік. Бо як піти супроти влади, супроти прокуратури? Не звикли ми до такого.

— Знаєте, якимись дивними, алогічними виглядають у даному разі дії прокуратури. Бо коли справді слідчі органи не могли вам так довго пред'явити обвинувачення, то навіщо знову цей «город городити». Здавалося б, після обрання вас депутатом слідчі спокійно спишуть справу в архів, щоби вдруге не опинитися в тупиковій ситуації: і в суд немає чого передавати, і звільняти з-під варти — значить розписатися у власному професійному безсиллі. Де ж тут логіка?

— Е-е, логіка тут є. І доволі міцна. Річ у тому, що у зв'язку з моїм арештом працівники правоохоронних органів Івано-Франківської області добряче «наламали дров» і тепер мусять якимось чином замітати сліди своїх відверто непрофесійних дій. Ну, гаразд, замкнули мене в камері попереднього слідства, але навіщо було закривати фірму, залишати без роботи майже сто чоловік, які в «ТІМі» заробляли у три-чотири рази більше, ніж на державних підприємствах. Мало того, не дали людям на руки навіть трудових книжок. Розукомплектовано, розкрадено обладнання з наших виробничих цехів, невідомо, де подівся автотранспорт. Пропав навіть сейф з моїми особистими документами. Товари як вироблені в наших цехах, так і закуплені за кордоном, перевозили з одного складу в інший, до них працівники фірми досі не мають доступу. А що може статися з тим же хутром, що лежить, скидане в купу протягом двох років, — нічого й говорити. Одні дірки від молі.

— Але в такому разі роблять опис майна, причому з участю бухгалтера, завскладом...

— Про що ви говорите — навіть схожого нічого не було. Акта опису майна немає, принаймні, мені його не показували, є тільки акт оцінки частини товару. А працівників фірми і близько не підпускали до складів, коли вивозили наше майно. Що хотіли — те й робили. І це у січні—лютому 1993 року, коли я був заарештований за статтею 172-ю Кримінального кодексу України — тобто за службовий підлог — згідно з якою не передбачена ніяка конфіскація майна.

Тепер за цей правовий «безкрай» треба комусь відповідати. Чи не тому в пориві відвертості в одного працівника прокуратури вихопилося: «Ми не хочемо з тобою мінятися місцями», тобто потрапити під слідство. Тож знову робиться спроба заарештувати мене, щоб я зі своїми претензіями не став їм поперек дороги.

— Одне слово, фірма, зазнала величезних збитків.

— Тільки одне майно «ТІМу» коштує кілька мільйонів доларів, а уявляєте, що ми могли б зробити за цих два роки, як міцно стати на ноги. Я вже не кажу про той моральний терор, який постійно відчувають на собі працівники моєї фірми з боку правоохоронних органів. Нас просто нахабним способом пограбували, прикриваючись законом. І найбільш прикро, що зробили це наділені владою люди, які насамперед повинні поважати закон і діяти згідно з його нормами. Отож найперша моя мета — повернути усі цивільні права працівникам «ТІМу» і домогтися того, щоб покарали винних у всіх наших митарствах.

Вони, так звані правоохоронці, не сподівалися, що я вийду зі слідчого ізолятора на волю, що їм не вдасться мене запакувати у зону. «Вони тебе, Ігоре, вже давно похоронили», — сказав мій добрий приятель у Надвірній, коли я влітку з'явився вдома.

І той нездоровий ажіотаж, який сьогодні вчинила довкола мого імені Івано-Франківська обласна прокуратура з допомогою преси, зроблено з одною метою: підготувати грунт, громадську думку до мого повторного арешту. Ось і пишуть, що я переховуюся від правосуддя, збираюся втікати за кордон і т.п. Та ні від кого я не ховаюся! Я поки що вільна людина і маю право їхати, куди тільки мені заманеться. Та й тікати нікуди не збираюся. З двох причин. По-перше, я не винен у тому, що прокуратура мені накидає. А, по-друге, тут, в Україні, живуть мої старенькі батьки, мої діти, мої однодумці, з якими я робив (і, сподіваюся, робитиму!) добрі справи.

А в разі арешту я звідти живим уже не вийду. Бо надто великі ставки, а як любив повторювати «вождь усіх часів і народів», немає людини — немає і проблем.

Очевидно, за такою схемою і хочуть в області остаточно розправитися з «ТІМом».

Ми не ставили собі за мету в цій розмові розставити усі крапки над «і», робити висновки — винен чи не винен перед законом Ігор Тимчук? А якщо винен — то у чому. Ми просто надали слово людині, яку без суду роблять винною, яку обставляють з усіх боків залякуванням, шантажем, психологічним натиском, немов звіра на полюванні. І дивна річ виходить, якщо усе сказане І.Тимчуком відповідає дійсності: чиниться беззаконня начебто задля дотримання... закону.

А як з тою передсмертною запискою, написаною Ігорем Тимчуком під диктовку найманих убивць? Вона, очевидно, значно полегшила б роботу слідчої бригади. Бо чорним по білому написано рукою «злочинця», що «винен». Але блоковані зненацька спецназом кілери спалили її, щоби поменше залишилося слідів їх злочинної діяльності.

Информация о выпуске акций

А. Характеристика эмитента

Фирменное наименование:

Акционерное общество «Молодежный жилищный комплекс «Интернационалист».

Местонахождение правления АО:

312000, Украина, Харьковская область, Харьковский район, с. Циркуны, МЖК Интернационалист 41, тел. 43-20-31, 45-11-65, факс (8-0572) 43-31-10 INTERNATIONALIST

Дата создания:

Общество создано 5 декабря 1991 г. на неопределенный срок. Перерегистрировано распоряжением представителя Президента Украины в Харьковском районе Харьковской области № 58 от 02.02.94 г.

Финансовый год АО совпадает с календарным годом.

Цели и предмет деятельности:

Цель АО — строительство жилья и объектов соцкультбыта с учетом первоочередности и необходимой комфортности для лиц льготной категории (интернационалистов, участников ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС, уволенных в запас офицеров), а также извлечение прибыли в интересах акционеров, для развития производства, решение социальных задач коллектива работников АО.

Предмет деятельности АО:

жилищное, коммунальное и производственное строительство, строительные услуги;

эксплуатация систем, служб и сетей различных способов связи, энергетических установок, реконструкция зданий, строительные, строительно- механические, отделочные и монтажные работы;

иная деятельность в сфере материального и интеллектуального производства и услуг, не запрещенных действующим законодательством.

Размер уставного фонда акционерного общества «МЖК Интернационалист»:

Уставный фонд АО составляет 3 150 000 000 (три миллиарда сто пятьдесят миллионов) карбованцев и разделен на 21 000 (двадцать одну тысячу) простых именных акций для физических и юридических лиц номинальной стоимостью 150 000 (сто пятьдесят тысяч) карбованцев.

Уставный фонд на момент принятия решения о реорганизации АО в акционерное общество открытого типа оплачен полностью в сумме 3 150 000 000 (три миллиарда сто пятьдесят миллионов) карбованцев.

Среднесписочная численность работников — 304 чел.

Данные о руководителях:

Фамилия, имя, отчество	Должность	Образование	Производственный стаж
Непомнящий Александр Михайлович	президент	высшее, юрист	16 лет
Аверин Николай Владимирович	директор по производству	высшее, менеджер	15 лет
Кущ Евгений Николаевич	директор по транспорту и связи	высшее, инженер-электрик	11 лет
Кудин Алексей Валерьевич	коммерческий директор	высшее, инженер-электрик	10 лет
Кривуц Сергей Анатольевич	директор по социальным вопросам	средне-техническое, техник-технолог	14 лет
Король Лилия Григорьевна	главный бухгалтер	высшее, инженер-экономист	10 лет
Курило Сергей Иванович	директор по строительству	высшее, строитель	14 лет

Финансовая деятельность предприятия по данным баланса: млн крб.

Актив			Пассив		
	1.01.94	1.10.94		1.01.94	1.10.94
Основные средства и др. внеоборотные средства	13134,1	61582,9	Источники собственных средств	17035,6	48674,7
Запасы и затраты	3717,0	5013,1	Долгосрочные пассивы	—	—
Денежные средства, расчеты и др. активы	3636,7	3228,3	Расчеты и др. пассивы	3452,2	21149,6
БАЛАНС	20487,8	69824,3	БАЛАНС	20487,8	69824,3

Б. Данные об эмиссии ценных бумаг

3 октября 1994 г. (протокол № 5) общим собранием акционеров АО «МЖК Интернационалист» принято решение о реорганизации АО в акционерное общество открытого типа и увеличении уставного фонда на общую сумму 900 000 000 (девятьсот миллионов) карбованцев.

Присутствовали — 73 акционера (59,34 % от списочного состава), владеющих 16 670 шт. акций (79,38 % от общего числа акций).

Цель использования финансовых ресурсов, полученных от эмиссии — расширение сферы деятельности, развитие производственной базы.

Категории акций, которые выпускаются:

Категория акций	Номинальная стоимость, крб.	Объем эмиссии	
		Количество, шт.	Сумма, крб.
Простые именные	150 000	6 000	900 000 000

Срок продажи:
начало — 1.01.95 г.
окончание — 1.04.95 г.

При проведении голосования на общем собрании акционеров — 1 (одна) акция соответствует 1 (одному) голосу акционера.

Планируемый курс продажи акций:

По рыночным ценам, но не ниже номинальной стоимости акций.

Курсовая стоимость акций может изменяться ежедневно в зависимости от спроса, но не может быть ниже, чем номинальная стоимость акций.

Акции выпускаются в безналичной форме.

Владельцам акций после их оплаты выдается сертификат на суммарную стоимость приобретенных акций.

Если за время проведения подписки не удается покрыть подпиской 60 процентов акций или размер подписки будет больше размера планового уставного фонда, учредитель принимает решение в соответствии с Законом Украины «О хозяйственных обществах».

В случае, если подписка на акции будет превышать размер уставного фонда, решение о принятии или отказе излишней подписки принимается учредительным собранием. При отказе учредительным собранием от излишней подписки внесенные суммы или другое имущество возвращается лицам, которые подписались на акции, не позднее чем через 30 дней.

Если за время проведения подписки не удается покрыть подпиской 60 процентов акций, акционерное общество считается несостоявшимся.

Услуги финансового посредника при продаже акций не используются.

Акции выпускаются следующих серий:

Серия «Д» — простые именные акции для физических и юридических лиц в количестве 5000 шт., порядковые номера от 1 до 5000.

Серия «Е» — простые именные для сотрудников акционерного общества в количестве 1000 шт., порядковые номера от 1 до 1000.

Все акции имеют равные права, позволяют участвовать в управлении и распределении прибыли.

Размер дивидендов по акциям определяется общим собранием акционеров по итогам деятельности АО за год. Выплата дивидендов производится не позднее чем через месяц после проведения общего собрания акционеров.

Дивиденды начисляются на номинальную стоимость акций. Сумма дивидендов перечисляется на счета акционеров, указанные при регистрации продажи акций, или выплачивается в кассе по месту нахождения правления АО:

312000, Украина, Харьковская область, Харьковский район, с. Циркуны, МЖК Интернационалист 41, тел. 43-20-31, 45-11-65, факс (8-0572) 43-31-10 INTERNATIONALIST.

Привилегии акционерам АО «МЖК Интернационалист».

Возможность получения дивидендов в натуральной форме в виде построенных акционерным обществом зданий и сооружений либо их частей по себестоимости строительства, возможность приобретения ценных бумаг АО «МЖК Интернационалист» без курсовой разницы.

В. Факторы риска

Принимая решение о приобретении акций акционерного общества «МЖК Интернационалист», необходимо учитывать такие факторы риска:

ухудшение общей экономической ситуации в Украине;

нестабильность законодательства и подзаконных актов.

Вышеперечисленные факторы могут в значительной степени повлиять на уровень дивидендов.

Ситуация гиперинфляции и развитие финансовой инфраструктуры обуславливает риск всех финансовых вложений, в том числе акций.

Г. Результаты предыдущих эмиссий ценных бумаг и распределение их по видам

Ранее выпущено 21 000 шт. простых именных акций, зарегистрированных Финансовым управлением Харьковской областной государственной администрации (свидетельство № 43/1/94 от 31.05.94 г.) следующих серий:

«А» — для работников АО в количестве 9000 шт.

«Б» — для украинских и иностранных физических и юридических лиц в количестве 7600 шт.

«В» — для работников АО с правом передачи по наследству в количестве 4400 шт.

Итого: 21000 шт.

Все акции оплачены полностью.

Количество акций, которые находятся в собственности руководителей акционерного общества «МЖК Интернационалист»:

Фамилия, имя, отчество	Должность	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
Непомнящий Александр Михайлович	президент	1580	7,52
Аверин Николай Владимирович	директор по производству	1330	6,33
Кущ Евгений Николаевич	директор по транспорту и связи	1320	6,29
Кудин Алексей Валерьевич	коммерческий директор	1280	6,09
Кривуц Сергей Анатольевич	директор по социальным вопросам	1325	6,31
Король Лилия Григорьевна	главный бухгалтер	1325	6,31
Курило Сергей Иванович	директор по строительству	1320	6,29

Д. Информация о деловой активности

Основные финансовые вложения:

Харьковвлегбанк на сумму 12 млн крб;

АКБ «Конгресс» на сумму 20 млн крб;

АКБСР на сумму 2,5 млн крб;

АКБ «Украина» на сумму 10 млн крб;

АО «КамАЗ» на сумму 1459 тыс крб.

Производственная деятельность:

Освоено в 1993 г. своими силами 1 млрд 219 тыс крб на площадке «Северная Салтовка», что на 142% выше в сопоставимых ценах, чем 1992 г. На объекте «Селянская» освоено 403 млн крб.

Перечислено в фонды АО «МЖК Интернационалист»:

Фонд развития — 1 009 млн крб;

Страховой фонд — 54962 тыс крб.

Информация о выпуске инвестиционных сертификатов закрытого инвестиционного фонда «Регионал-инвест»

Закрытый инвестиционный фонд «Регионал-инвест» (далее — «Фонд») основан в форме закрытого акционерного общества с уставным фондом 5 000 000 000 (пять миллиардов) крб.

Местонахождение фонда: Украина, г.Одесса, 270100, ул.Гоголя, 7/12.

Цели инвестиций фонда:

— обеспечение доходности вложений;

— обеспечение приращения вложенных средств;

— рост объемов контролируемой собственности.

Основными направлениями инвестиционной деятельности фонда являются:

— продажа и обмен инвестиционных сертификатов Фонда за приватизационные бумаги и денежные средства;

— инвестирование привлеченных средств в ценные бумаги, доли, паи, объекты недвижимости, подлежащие приватизации;

— формирование диверсифицированного инвестиционного портфеля, страхующего совокупные финансовые риски отдельных проектов;

— привлечение украинских и зарубежных инвестиций в проекты, перспективные для страны, региона и города.

Приоритетными для Фонда являются инвестиции в ценные бумаги акционерных обществ, специализирующихся в сфере энергетики, топливно-энергетического комплекса, машиностроения, производства продуктов питания, строительства, оказания услуг.

Управление активами Фонда осуществляет инвестиционная компания «Инвестсервис».

Депозитарием является акционерный коммерческий банк «Никкомбанк».

Контроль за финансовой деятельностью осуществляет независимая аудиторская компания «ФелЛен» ЛТД.

Инвестиционные сертификаты выпускаются на сумму 750 000 000 000 (семьсот пятьдесят миллиардов) крб. в наличной форме на предъявителя.

Общее количество сертификатов 1 500 000 (один миллион пятьсот тысяч) штук номинальной стоимостью 50 000 (пятьдесят тысяч) крб. каждый.

Максимальное количество сертификатов, разрешенное для приобретения одним участником, — 300 000 (триста тысяч) штук.

День начала продажи 1 января 1995 г. по адресу г. Одесса, ул. Б.Хмельницкого, 24., тел. 259288; 225380.

Участники Фонда имеют право на получение части прибыли в виде ежегодных дивидендов, размер которых не гарантирован.

Участники, владеющие более 10% сертификатов Фонда, имеют право требовать внеочередного созыва собрания учредителей.

Информация о выпуске инвестиционных сертификатов Закрытого акционерного общества «Закрытый инвестиционный фонд «ПИРАМИДА-ФОНД»

1. Сведения об инвестиционном фонде

1.1. Наименование:
ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ЗАКРЫТЫЙ ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ФОНД «ПИРАМИДА-ФОНД»;
сокращенное наименование:ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ФОНД «ПИРАМИДА-ФОНД» (далее по тексту Фонд).
Вид: закрытый инвестиционный фонд.
Фонд зарегистрирован в Севастопольской городской государственной администрации 27.07.94г (свидетельство о регистрации № 22237330).
Адрес: 335000, г. Севастополь, ул. Академика Крылова,5. Уставный фонд: 120 330 000 крб.

2. Инвестиционная декларация

2.1. Цель деятельности Фонда — получение дохода от инвестиционной деятельности в сфере совместного инвестирования.

2.2. Предмет деятельности Фонда:
— осуществление совместного инвестирования путем эмиссии ценных бумаг и их размещения;
— вложение средств в ценные бумаги и уставные фонды предприятий, обладающих конкурентоспособными технологиями в области производства и оказания услуг;
— вложение средств в государственные ценные бумаги;
— вложение средств в ценные бумаги иностранных компаний.

Фонд обеспечивает оперативную диверсификацию инвестиций в различные направления деятельности с учетом их доходности, безопасности и ликвидности.

2.3. Принципы формирования инвестиционного портфеля Фонда. Отраслевой принцип:
— агропромышленная отрасль (производство, переработка, хранение и транспортировка с/х продукции и марикультуры)— 30 %;
— отрасли, обслуживающие туризм (инфраструктура туризма: строительство и эксплуатация санаторно-курортных, гостиничных комплексов, дорожное строительство, транспорт, связь, телекоммуникации и пр.) — 30 %;
— легкая промышленность — 20 %;
— другие отрасли, не требующие крупных капиталозатрат — 20%.

Территориальный принцип:
— Республика Крым — 70%;
— прочие регионы — 30%.

2.4. Ограничения в деятельности Фонда.
Фонд не имеет права:
— выпускать облигации и векселя;
— приобретать ценные бумаги одного эмитента и инвестировать свои ценные бумаги у одного эмитента, превышая предельные уровни, установленные действующим законодательством, кроме инвестирования в облигации внутренних государственных займов, казначейские обязательства и другие ценные бумаги, получение доходов по которым гарантировано правительством Украины;
— держать в ценных бумагах активы Фонда, в количественных пределах, меньших, чем это установлено действующим законодательством;
— покупать инвестиционные сертификаты другого инвестиционного фонда или инвестиционной компании;
— заниматься представительской деятельностью с приватизационными бумагами;
— брать банковский кредит;
— осуществлять инвестиции в ценные бумаги, эмитентом которых является аффилированное лицо Фонда;
— выдавать имущественные гарантии, обеспеченные имуществом Фонда для третьих лиц, заключать залоговые договоры;
— приобретать ценные бумаги полных и командитных обществ;
— создавать какие-либо специальные и резервные фонды.

2.5. Прибыль Фонда подлежит распределению между учредителями и участниками в виде дивидендов, которые выплачиваются через депозитарий, один раз в год после официального объявления о выплате, не позднее 30 июня на основании расчета, устанавливаемого общим собранием учредителей.

На получение дивиденда имеют право учредители и участники, которые приобрели соответственно акции и инвестиционные сертификаты не позднее, чем за 30 дней до официально объявленной даты его выплаты. Дивиденд не выплачивается по акциям и инвестиционным сертификатам, которые находятся на балансе Фонда.

3. Инвестиционные сертификаты

Фонд выпускает инвестиционные сертификаты на предъявителя номинальной стоимостью 210 000 крб. в количестве 8595 шт. на общую сумму 1 804 950 000 крб.

Участнику Фонда может выдаваться сертификат на суммарную стоимость инвестиционных сертификатов.

Инвестиционные сертификаты могут свободно перепродаваться на фондовом рынке.

Инвестиционные сертификаты предлагаются для размещения по стоимости не ниже номинальной .

Расчеты по инвестиционным сертификатам осуществляются по истечении срока деятельности Фонда, после получения выручки от продажи имущества на аукционе и расчетов с дебиторами и кредиторами в срок с 25.10. 2009 года до 31.12. 2009 года через депозитарий.

Инвестиционные сертификаты Фонда могут быть приобретены за денежные средства или обменены на ценные бумаги, приватизационные бумаги и на недвижимое имущество.

Фонд обслуживает собственников приватизационных бумаг со следующими ограничениями, предусмотренными действующим законодательством:
— инвестиционные сертификаты подлежат выкупу Фондом не ранее истечения срока использования приватизационных бумаг;
— участникам Фонда не гарантируется фиксированный размер дивидендов.

Приватизационные бумаги, находящиеся в собственности Фонда, подлежат индексированию в случае общей индексации приватизационных бумаг.

Ограничений на приобретение инвестиционных сертификатов не установлено.

Дата начала продажи инвестиционных сертификатов: 25.10.94 г.

Курс продажи инвестиционного сертификата к началу продажи: 20 % номинальной стоимости имущественного приватизационного сертификата (2 10000 карбованцев).

4. Учредители Фонда

— Общество с ограниченной ответственностью «Фирма «КАЛИТА» (33,3 %), зарегистрированное по адресу: г. Севастополь, ул. А. Крестовского, 28-а;
— Закрытое акционерное общество «ИНВЕСТИЦИОННО-АНДЕРРАЙТИНГОВАЯ КОМПАНИЯ «ПИРАМИДА-ИНВЕСТ» (33,3%), зарегистрированное по адресу: г. Севастополь, ул. 6-я Бастионная, 73;
— Закрытое акционерное общество «Страховая компания «АСКО-КРЫМ» (17,5 %), зарегестрированное по адресу: г. Севастополь, ул. Новороссийская, 29;
— Закрытое акционерное общество «Евпаторийская страховая компания «АСКО» (7,0 %), зарегистрированное по адресу: г. Евпатория, пр. Ленина, 23/26;
— Закрытое акционерное общество «Страховая компания «АСКО-СИМФИ» (8,9 %), зарегистрированное по адресу: г. Симферополь, ул. Жуковского, 20—12.

5. Органы управления Фонда

Высшим органом является общее собрание учредителей.
Наблюдательный совет Фонда:
— Соловьева Наталья Алексеевна — финансовый директор ЗАО «Страховая компания «АСКО-КРЫМ».
— Приходько Болеслав Платонович — председатель Севастопольского городского совета ветеранов войны, труда и Вооруженных сил.
— Большаков Геннадий Николаевич — председатель Нахимовского районного Совета народных депутатов Севастополя.
— Харлан Юрий Николаевич — зам. управляющего инвестиционно-андеррайтинговой компанией «ПИРАМИДА-ИНВЕСТ».
— Нечесин Виктор Геннадиевич— советник представителя Президента Украины в Севастополе.

6. Инвестиционный управляющий

Инвестиционным управляющим Фонда является закрытое акционерное общество «Инвестиционно-андеррайтинговая компания «ПИРАМИДА-ИНВЕСТ», зарегистрированное под № АО-11/5148 27.08.93 г. и перерегистрированное под № АО-11/6409 11.02.94 г., код ОКПО 20686637.

Юридический адрес: 335008, г. Севастополь, ул. 6-я Бастионная, 73. Р/с 2467099 в Севастопольском отд. ПРОМИНВЕСТБАНКА, МФО 324515. Разрешение Министерства финансов Украины на деятельность по выпуску и обращению ценных бумаг № 171 от 25.10.93 г.

7. Депозитарий

Депозитарием является акционерный коммерческий «НЭВИКОН-БАНК (ЗЮЙД).

Юридический адрес: 335000, г. Севастополь, пл. Нахимова, 2. Банковские реквизиты: к/с 700161787 в ОПЕРУ РБК г. Симферополя, МФО 324333.

Сведения о других инвестиционных фондах, с которыми заключены депозитные договоры: ЗАО «Инвестиционный фонд «ЮЖНАЯ ЗВЕЗДА».

8. Аудитор Фонда

Аудитором Фонда является аудиторская фирма «АУДИТ-ИНФО», 335008, г. Севастополь, ул. 6-я Бастионная, 32—235, Лицензия аудиторской палаты серия АБ № 000075 выдана 17.03.94 г.

Пані та панове!

Впевнене сьогодення та забезпечене майбутнє - це акції банку "Денді" ("Трайдент Банку").

Курсова вартість пакету 3 млн крб.

Розгалужена мережа супермаркетів, ресторанів, автозаправок, пунктів обміну валют приносять стабільні дивіденди.

Приєднуйтесь до нас!

Співвласникам прибуток гарантовано!

Наша адреса: м. Київ, вул. Щорса, 15, корп. 1, банк "Денді"("Трайдент Банк"). Телефон: 269 95 77, факс: 269 99 63

ТОМПО

2000 образцов итальянской мебели: кухни, гостинные, спальни, сантехника и др.

Доставка и установка, услуги дизайнера

ВАМ ДОСТАТОЧНО ЗАПЛАТИТЬ- ВСЁ ОСТАЛЬНОЕ МЫ СДЕЛАЕМ САМИ

МЫ БЫЛИ ПЕРВЫМИ И ОСТАЁМСЯ ЛУЧШИМИ!

Железнодорожное шоссе, 41, тел.: 294 81 81, факс: 269 87 18

Арбітражним судом Львівської області порушено справу № 2/821 про банкрутство ТОВ «Алакс ЛТД». Юридична адреса: м. Львів, вул. Вишинського, 13/4. Розрахунковий рахунок № 467817/707815301 в ОПЕРУ Облнацбанку, МФО 325622, м. Львів.

Кредиторам та можливим санаторам надсилати заяви у місячний строк з моменту опублікування цього оголошення за адресою: 290003, м. Львів-3, а/с 1234.

Яворівський керамзитовий завод Львівської області реалізує залізничним транспортом або автотранспортом замовника в необмеженій кількості керамзит за середньою ціною 920 тис. крб. станом на 6 грудня 1994 року.

Адреса заводу: 292195, Львівська обл., Яворівський р-н, смт Шкло, Яворівський керамзитовий з-д, тел. 41-4-33, 50-5-53, 55-5-07.

АО «Днепродзержинский авторемонтный завод»

Производит
восстановление автобусов «Икарус» любой модификации, степени износа и комплектности

Устанавливает
на автобус новые или качественно отремонтированные агрегаты и силовые установки производства Венгрии, Германии, Украины

Укомплектует
автобус чехлами, шторами, инструментом и др. расходными материалами

Выполнит
пожелания заказчика на исполнение кузова и раскраску автобуса

Срок службы отремонтированных автобусов — 8 лет.
В магазине завода Вы можете приобрести запасные части, элементы кузова, насосы огородника.
Цены — договорные.
Контактные телефоны: (05692) 2-48-24; 2-70-87; 2-60-72.

Вниманию руководителей!

САПОГИ ЖЕНСКИЕ зимние, импортные

Доступная цена, прекрасный новогодний подарок.

Возможна оплата по безналичному расчету.

г.Харьков.
Телефоны: (0572) 120-121, 120-242, 122-636.

Понеділок, 9 січня

УТ-1

14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 «Чарівна квітка». Знайомство з талановитими дітьми.
16.30 Гра в класики.
17.00 Обличчям до столиці.
17.30 «Послухай, як падає сніг». Виставка японської ляльки.
17.55 Мультфільм «Від казки до казки».
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Добрий знак», «Ближче до діла», «Маю право», «Острів душі».
20.10 Док.телефільм «Софін день».
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Версія.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Усе про кіно.
23.05 Вечір гумору. Павло Глазовий.
0.10 УТН.
0.20 Кубок МХЛ. «Сокіл» — «Ітіль» (Казань). 3 період.

Канал «Останкіно»

7.45 «Сім днів з Морсі». Мультфільми. Фільми 1—3.
8.15 Різдвяний бал у Кремлі.
9.15 Сюїта з балету П.Чайковського «Сплячa красуня».
10.00 Книжковий двір.
10.35 Кохання з першого погляду. Новорічний випуск для дітей.
11.15 Фільми нашої пам'яті. «Борець і клоун».
12.05 Зоряний час.
12.45 «Эх, путь-дорожка фронтовая...»
13.50 Новини (з сурдоперекладом).
14.00 Док.фільм.
14.20 Творчий вечір композитора О.Іванова.
15.00 Мультфільм.
15.20 «Ваш вихід, маестро». Гумористична програма. Частина 2.
16.05 Якщо...
16.50 У ці дні 50 років тому.
17.05 Погода.
17.15 Година пік.
17.45 «Іграшка». Худ.фільм (США).
19.40 Вечірня казка.
20.00 «Час».
20.30 Погода.
20.40 Ралі Париж—Гранада—Дакар.
20.55 Золотий овен.
21.45 Гол.
22.20 Антологія гумору.
22.50 Новини.
23.05 «Нічна феєрія». Розважальна програма (23.50 Новини).

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.30 Хор ангелів.
7.50 Світове село.
8.20 «Печера «Золотої трояндиі». Худ. телефільм (Італія). 12 серія.
9.15 Прем'єра пісні.
9.20 Зворотна адреса.
10.05 Ати-бати...
10.35 Вінілові джунглі.
11.05 «Гарем Степана Гуслякова». Худ.фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 «Едера». Худ.телефільм (Італія). 31 серія.
14.10 Мульти-пульти.
14.30 Футбол без кордонів.
15.15 Шосте почуття.
15.45 Спасіння 911.
16.40 Вустами маляти.
17.10 Мультфільми.
17.30 Від «А» до «Я». «Тисмениця — місто кушнірів».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 СІТ-3.
19.15 Мультфільм.
19.30 СНН.
20.00 Гороскоп-шоу.
20.25 Візитка.
20.30 Світовий детектив. «Еркюль Пуаро».
21.30 Вікна.
22.00 Сьогодні на сьогодні.
22.10 САМ собі мандрівник.
22.30 СІТ-3.
22.45 Телегра «5 плюс 1».
23.05 «Золоті ворота» представляють. «Любе».
23.55 Про-відео.

Вівторок, 10 січня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Худ.телефільм «Дона Бейжа». 37 серія.
9.05 Доброго вам здоров'я.
9.35 Для маленької компанії.
10.20 Худ.фільм «Кохаю».
11.05 «Зустріч без фонограм». Підполковник Гаденко.
11.50 Мультфільм «Що почула медуза».
12.00 УТН.
12.10 Усе про кіно.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Освітній канал для школярів. Музика і кіно. Уроки французької мови. Урок 18.
17.00 Господарем на землі.
17.30 Телефільм.
17.40 Чарівна регата. Фінал. 1-а гра.
18.10 Знак питання.
18.50 УТН.
19.00 Баскетбол. Кубок Європи. «Київ-Баскет» — «Олімпік де Антіб» (Франція). У перерві — Фінансовий огляд.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Осінь політика.
22.10 Ай Пі Київ рекламує.
22.15 Блок-Нот.
22.35 Спорткур'єр.
22.45 І знову разом з Анною-Марією. 1 частина.
23.50 УТН.
0.00 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє: концерт МСМ.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Топо Джіджіо». Мультсеріал.
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Що? Де? Коли? (9.50 Новини).
14.50 Новини.
15.00 Веселі нотки.
15.30 Між нами, дівчатами...
15.50 Новини.
16.00 Джем.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Веді.
17.30 Загадка СБ.
17.40 Документи і долі.
17.50 Погода.
17.55 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Година пік.
18.30 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
20.00 «Час».
20.30 Погода.
20.40 З перших рук.
20.50 Ралі Париж—Гранада—Дакар.
21.10 До 50-річчя Перемоги. Кличу живих... Худ.фільм «Я родом з дитинства».
22.50 Новини.
23.05 Канал ілюзій.
23.50 Прес-експрес.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.30 Між іншим.
8.00 Мультфільм «Слідство ведуть «Колобки».
10.00 Торговий дім.
10.35 Телегазета.
10.45 Селянське питання.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія.
13.00 Вісті.
13.20 Ділова Росія.
13.45 Спасіння 911.
15.05 Там-там новини.
15.20 Свято кожного дня.
15.30 «Острів надії». Док. фільм.
16.00 Вісті.
16.10 Нова лінія.
16.50 Кліп-антракт.
16.55 Голоси.
17.25 Репортажі з місць.
17.35 Ніхто не забутий.
17.40 Кінoафіша.
17.55 Ваше право.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Оксана Марченко.
19.10 Тележурнал «Янус».
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Сезон. Міжнародний телевізійний огляд.
20.25 «Приват-ТБ» представляє.
21.35 Вікна.
21.40 Візитка.
21.45 Віват, король.
22.30 СІТ-3.
22.40 Зворотний зв'язок.
23.00 Худ.фільм на ваші замовлення.
0.40 СІТ-3.
0.45 Про-відео.

Середа, 11 січня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.25 Худ.телефільм «Дона Бейжа». 38 серія.
9.25 Свічадо.
10.05 Канал «Д».
10.35 Худ.телефільм «Дон Сезар де Базан». 1 серія.
11.45 Муз.фільм «Гаю мій, гаю».
12.00 УТН.
12.10 Вервиця.
12.45 Чарівний промінь.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Синтез.
16.30 Свято Президентської благодійної ялинки.
17.30 Док.телефільм.
17.40 Чарівна регата. Фінал. 2-а гра.
18.10 Естрадний концерт.
18.30 «З журбою радість обнялася». В.Франчук.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Реформи: запитуйте — відповідаємо.
19.35 Фільм-концерт «Соколи».
20.05 Дзвони Чорнобиля. Про вошу, яку п'ємо.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 «Укрлото»: розіграш лотереї.
21.50 Бандурист Тарас Капшій.
22.05 Ай Пі Київ рекламує.
22.10 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє: «Таратата». Зустріч з Шарлем Азнавуром.
23.10 Кубок МХЛ. «Сокіл» — ЦСКА (Москва).
23.55 УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Топо Джіджіо». Мультсеріал.
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Ти пам'ятаєш, товаришу...
9.30 Мультфільм.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Подивись, послухай.
15.20 Відповіді.
15.50 Новини.
16.00 Тін-тонік.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Телерадіокомпанія «Мир».
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX століття. М.Вавилов.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Година пік.
18.30 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 «Сільська година» з Ю.Черниченком.
19.40 Вечірня казка.
20.00 «Час».
20.30 Погода.
20.40 Монолог.
20.50 Ралі Париж—Гранада—Дакар.
21.05 Вік кіно. Худ.фільм «Ангел біля мого столу» (Нова Зеландія) (22.50 Новини, 23.50 Прес-експрес).
0.30 Я вам заспіваю.
0.50 Новини.

УТ-2, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.30 Між іншим.
8.00 «Манька». Короткометражний худ.фільм.
8.20 Ключовий момент.
8.35 Мультфільми.
9.15 Музичний експромт.
9.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.20 Торговий дім.
10.35 Телегазета.
10.45 Селянське питання.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія.
13.00 Вісті.
13.20 Ділова Росія.
13.45 «Сповідь». Док.фільм.
15.05 Там-там новини.
15.20 Свято кожного дня.
15.30 Студія «Рост».
16.00 Вісті.
16.05 Нова лінія.
16.45 Будні.
17.15 Репортажі з місць.
17.25 Аніматека.
17.55 «За Віфлеємською зорею».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Від «А» до «Я». З історії міста Тлумача.
19.35 Худ. телефільм «Санта-Барбара».
20.30 «Нокаут». Спортивна програма.
21.00 Кримінальна хроніка.
21.15 «Хіала» пропонує.
22.10 Міс «Україна-95».
22.25 Баскетбол. Жінки. Кубок європейських чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Вуппер-таль» (Німеччина).
23.15 Худ.фільм «Кицька».

Четвер, 12 січня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Худ.телефільм «Дона Бейжа». 39 серія.
9.05 Фант-лото «Надія». Фінальний випуск 1994 р. 1 частина.
10.05 Худ.телефільм «Дон Сезар де Базан». 2 серія.
11.10 Дзвони Чорнобиля.
11.40 Док.фільм «Вікторія. Автопортрет».
12.00 УТН.
12.10 Клас-юніор-бізнес. Суперфінал.
13.10 Пісні Доната Патричі.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Освітній канал для школярів. Зустріч з міністром освіти. Уроки французької мови. Урок 19.
17.00 Хто захистить споживача.
17.30 Еники-беники.
18.00 Мультфільм «Самсон і Саллі».
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Фінансовий огляд.
19.30 Відеофільм «Відкрити світ «Дойче мессе».
19.40 Тележурнал «Право».
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Док.фільм «Параджанов: «Я знімаю геніальний фільм».
22.10 Ай Пі Київ рекламує.
22.15 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Дона Бейжа». 41 серія.
23.05 Спорткур'єр.
23.15 Молодіжна студія. «Гарт».
0.15 УТН.
0.25 І знову разом з Анною-Марією. 2 частина.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Топо Джіджіо». Мультсеріал.
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 У світі тварин (з сурдоперекладом).
9.50 Екслібрис.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Мультитролія.
15.30 На балу у Попелюшки.
15.50 Новини.
16.00 Тін-інтим.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 ... До 16 і старші.
17.30 Співає М.Азаренко.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX століття. Чемберлен.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Година пік.
18.30 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 Авторська програма Ельдара Рязанова «Срібна куля».
19.40 Вечірня казка.
20.00 «Час».
20.30 Погода.
20.40 Москва — Кремль.
21.00 Лотто «Мільйон».
21.20 Ралі Париж—Гранада—Дакар.
21.40 Ретроспектива фільмів Д.Різі. «Добрий король Дагобер» (Франція, Італія) (22.50 Новини).
23.50 Прес-експрес.
0.00 Музобоз.
0.40 Автошоу.

УТ-2, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.30 Між іншим.
8.00 «Ялинка в старому домі». Док.фільм.
8.20 Кліп-антракт.
8.25 Депеша.
8.55 «Міс-Новий рік», «Північна казка».
9.15 Музичний експромт.
9.30 Худ. телефільм «Санта-Барбара».
10.20 Торговий дім.
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія.
13.00 Вісті.
13.20 Ділова Росія.
13.45 Спасіння 911.
15.05 Там-там новини.
15.20 Свято кожного дня.
15.30 Студія «Рост».
16.00 Вісті.
16.10 Зірка, що згасла?
16.50 Мир і війна.
17.20 Баскетбол. Кубок Корача. «Динамо» (Москва) — «Паніоніос» (Греція).
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Фільм-концерт «Київські фрески».
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 Уроки французької мови. Урок 18.
20.40 «Постскриптум» (телекомпанія «Гравіс»).
21.10 «Хіала» пропонує.
21.20 Митниця.
21.35 «Стоп».
22.15 Фест-конкон. «Нові зірки старого року».
22.45 Свято дівочої долі.

П'ятниця, 13 січня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.20 Худ.телефільм «Дона Бейжа». 40 серія.
9.15 Фант-лото «Надія». Фінальний випуск 1994 р. 2 частина.
10.15 Мультфільм «Лапландські казки».
11.30 «Постскриптум» (телекомпанія «Гравіс»).
11.50 Телефільм.
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія. «Гарт».
13.10 Артистичне казино.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Мультфільм «Свято новорічної ялинки».
17.15 Молодіжна студія. «Містер Х».
17.45 Багема. Літературно-мистецька програма.
18.30 Ділові відомості.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 «Надвечір'я».
20.05 Спортивні танці. Міжнародні змагання.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Камерний концерт.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Дона Бейжа». 42 серія.
22.55 Ай Пі Київ рекламує.
23.00 Арт-майдан.«Старий Новий рік.»
0.00 УТН.
0.10 Молодіжна студія. «Нон-стоп - рандеву».

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Сорока».
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Город цілий рік.
9.30 Мультфільм.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 «Десь на білому світі».
15.50 Новини.
16.00 «Субота і неділя». Короткометражний худ.фільм.
16.20 Рок-урок.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Людина і закон.
17.30 У ці дні 50 років тому.
17.45 Погода.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Бомонд.
18.20 Телесеріал «Дика Роза».
18.50 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 «Час».
20.30 Погода.
20.40 Людина тижня.
21.00 У клубі детективів. «Клан». Телесеріал. 1 серія (Франція).
22.00 Ралі Париж—Гранада—Дакар.
22.10 Єдиний дубль (22.50 Новини).
23.25 Телешоу «50х50» (23.50 Прес-експрес).

УТ-2,УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.30 Між іншим.
8.00 Мультфільм.
8.20 Ключовий момент.
8.30 Ретро-шлягер.
9.00 Мультфільми.
9.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.20 Торговий дім.
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія.
13.00 Вісті.
13.20 Ділова Росія.
13.45 Мелодії, яких не можна забути. Музична програма.
15.05 Ялинка в Кремлі. Святкова вистава.
16.00 Вісті.
16.10 Нова лінія.
16.50 Ніхто не забутий.
16.55 Дісней по п'ятницях. «Гномомобіль». Худ. фільм.
18.25 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.55 Київська панорама.
19.15 Візитка. Ганна Безулик.
19.20 Круті новини.
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 СНН.
21.00 Щотижня.
21.20 Віннер-казино.
21.50 Вікна.
21.55 МТБ представляє: «Перший погляд».
22.25 Сьогодні на сьогодні.
22.35 СІТ-3.
22.40 Футбол як футбол.
23.40 Зустріч через роки. Тріо Мареничів.
0.30 СІТ-3.
0.35 Про-відео.

Субота, 14 січня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Телетехнотека.
8.40 Коляда, коляда.
9.10 Рідна мова. На старий Новий рік.
9.25 Гордість нації. Державна академічна хорова капела «Думка».
10.45 Доброго вам здоров'я.
11.15 «Україна сьогодні». Програма для співвітчизників за кордоном.
12.05 Старі казки Нового року.
13.05 Новорічний привіт від «Клас-юніор-бізнесу».
13.50 Мультфільм.
14.00 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
14.30 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Наше коло.
15.40 «Кіт у чоботях». Вистава для дітей.
16.35 Відеофільм «Таврійські ігри».
17.45 Плеяда. Ювілейна програма.
18.30 Вікно в Америку.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Хроніка МВС.
19.30 «ЛІК ТБ» представляє: «Останки».
20.00 М.Грушевський — перший Президент України.
20.30 Телефільм.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 «Класик-прем'єр». 1 частина.
22.30 Ай Пі Київ рекламує.
22.35 «Класик-прем'єр». 2 частина.
23.30 Маски-шоу.
0.00 УТН.
0.10 Театральний капусник.

Канал «Останкіно»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.15 Спорт-шанс.
7.45 Слово пастиря.
8.00 Поклик джунглів.
8.30 Телерадіокомпанія «Мир».
9.00 Ранкова пошта.
9.30 Медицина для тебе.
10.00 Без паузи.
11.00 «Смак».
11.25 Дзеркало.
12.00 «Краса і гордість Росії». Фільм 3.
12.30 Зустріч для вас. Ч.Айтматов.
13.05 Грай, гармонь.
13.50 Новини (з сурдоперекладом).
14.00 Діалог у прямому ефірі.
14.35 Фолк-клуб «Руда трава».
15.05 У світі тварин. «Життя зоопарків». Телесеріал (США).
15.50 Брейн-ринг.
16.40 До і після...
17.40 К.Бессінджер у худ.фільмі «Побачення з незнайомкою» (США).
19.40 Вечірня казка.
20.00 «Час».
20.35 Погода.
20.45 Ралі Париж—Гранада—Дакар.
21.00 Сміхопанорама.
21.45 Хіт-парад «Останкіно» (22.50 Новини, 23.50 Новини).

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.30 Здорово живеш.
7.45 Студія «Рост».
8.15 Пілігрим. Російське бюро подорожей.
9.00 Парламентський тиждень.
9.45 Добрий ранок. Сніданок для чемпіонів.
10.15 Як жити будемо?
11.00 Телеерудит.
11.05 «Моя морячка». Худ.фільм.
12.20 Мульти-пульти.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Де факто.
13.35 «Едера». Худ.телефільм (Італія). 32 серія.
14.25 «Вальс, що обірвався». Док.фільм.
14.45 Футбол без кордонів.
15.30 Біла ворона.
16.15 Зірки Америки.
16.45 «Вихід». Приватизація.
17.00 Міжнародна християнська програма «Відповіді».
17.30 Точка зору.
17.45 Чемпіонат України з баскетболу. «Будівельник» (Київ) — «Шахтар» (Донецьк).
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Хочу ще.
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.35 «Місто» (телекомпанія «Гравіс»).
20.55 «Мегапол» представляє.
21.10 Вечірні розваги для дорослих.
21.40 Вікна.
21.45 Програма «?»
22.00 Ток-шоу «Чорний кіт».
22.30 СІТ-3.
22.40 Класика світового кінематографу.
0.35 Про-відео.

Неділя, 15 січня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 «ЛІК ТБ» представляє: «Останки».
10.00 Дитяча музична студія.
10.35 Служу народу України.
11.05 Суперкість. Рок-гурт «Краматорій».
11.35 Точка зору.
11.50 Худ.телефільм «Здрастуйте, я ваша тьотя».
13.30 Канал «Д».
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 Мультфільм «Ромео і Джульєтта».
16.25 Усмішка.
17.15 «Карпатські дзвони». Фільм-концерт.
17.45 Свічадо.
18.30 Параграф (ММЦ).
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Бойківські образки (філософське осмислення Різдва, епізоди життя Франка).
20.25 Сторінки Великої Книги. Мультфільм «Праведний суддя».
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 Післямова (телекомпанія «Нова мова»).
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Дона Бейжа» 43 серія.
22.55 Спорткур'єр.
23.05 Чемпіонат України з баскетболу. «Корабела» (Миколаїв) — «Біла-мода» (Одеса).
23.55 УТН.
0.05 Італійська мода. 1 частина.
0.40 Артмода. 2 частина.

Канал «Останкіно»

7.20 Олімпійський ранок.
7.50 Спортлото.
8.00 Марафон-15.
8.30 З ранку раненько.
9.00 Полігон.
9.30 Доки всі вдома.
10.00 Ранкова зірка.
10.50 Під знаком «Пі».
11.35 X Міжнародний фестиваль телепрограм про народну творчість «Веселка». Виступ фольклорних груп (Угорщина).
12.15 Економіка і реформи.
12.45 «Шпаргалка» з подарунком.
13.00 Всесвітня географія: секрети «Титаніка».
13.50 Новини (з сурдоперекладом).
14.00 «Стратегія перемоги». Док.серіал. Фільм 15 — «І на Тихому океані...»
14.55 Живе дерево ремесел.
15.05 Клуб мандрівників.
16.00 Ралі Париж-Гранада-Дакар.
16.30 Вікно в Європу.
17.00 Новини.
17.10 «Де Уоллі?», «Пітер Пуш». Мультсеріали (США).
18.10 Малі міста Росії.
18.45 Погода.
18.55 «Чіт і пишка». Худ.фільм. 1, 2 серії (Італія).
21.00 «Неділя».
21.50 Ралі Париж—Гранада—Дакар.
22.05 Телеоплата.
22.20 Вокзал мрії. Ю.Башмет (22.50 Новини).
23.20 Кохання з першого погляду.
0.00 Новини.
0.10 У світі джазу.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.30 Студія «Рост».
8.00 Мульти-пульти. «Ну, постривай». 8-й випуск.
8.10 Кліп-антракт.
8.15 Казки для батьків.
8.45 Наш сад.
9.15 Концерт рок-співачки Шер.
9.45 Ати-бати...
10.15 Російське лото.
11.00 Із фільмотеки майстра. Ю.Райзман.«Машенька». Худ. фільм.
12.20 Мульти-пульти.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.35 «Едера». Худ.телефільм (Італія). 33 серія.
14.25 Сім нот у тиші.
14.55 Мульти-пульти.
15.05 Кращі ігри НБА.
16.05 «Горила». Фільм із телесеріалу «Таємниці тварин».
17.00 Чарівний світ Діснея. «Русалонька», «Качині історії».
17.55 Ухад.
18.40 Обличчям до столиці.
19.10 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.15 Вікторина.
19.30 СНН.
20.00 Для Вас.
20.40 Капітан-відео.
21.05 Візитка.
21.10 Програма «?»
21.30 Ексклюзив.
22.00 «Трамвай бажань» (телекомпанія «Гравіс»).
22.30 СІТ-3.
22.40 Зірки світового кік-боксингу.
23.10 Музичні відомості.
23.30 Про-відео. Депеш Мод.
0.30 СІТ-3.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ, журналіст

Лицарі футболу

«Український футбол» запалює зірки. З допомогою спонсорів, журналістів і болільників

Ми вже повідомляли, що за традиційним опитуванням тижневика «Український футбол» найкращим футболістом 1994 року визнано нападаючого київського «Динамо» Віктора Леоненка. Це результат опитування 80 журналістів, 80 фахівців та 80 болільників. Віктор утретє поспіль став переможцем референдуму, яке проводить популярне футбольне видання.

У середу в приміщенні банку «Аваль» відбулося вручення призів найкращому футболістові України. Головний редактор Володимир Боденчук, тепло привітавши Віктора Леоненка, вручив йому кришталевий м'яч, який виготовили робітники львівського АТ «Райдуга».

Голова правління банку «Аваль» Федір Шпиг, який не тільки вболіває за «Динамо», а й сам виходить на поле у складі банківської команди, додав до призу грошову премію.

Отримав Віктор подарунки і від інших спонсорів референдуму — фірм «Експрес» і «Дункан — Київ». Його привітав президент НОК України, міністр у справах молоді та спорту Валерій Борзов.

А потім журналісти змогли поспілкуватися з лауреатом «Українського футболу» у невимушеній обстановці. Віктор виявився гарним співрозмовником і відповів на всі запитання, в тім числі й каверзні. Ось про що запитували Леоненка.

— Яким для тебе був минулий сезон?

— Важким. Я стомився. Міг, звичайно, зробити більше.

— Твій кращий матч сезону?

— Звичайно, зі «Спартаком».

— Як ставишся до слави?

— Нормально, але ніколи не думаю про неї.

— Кажуть, що у тебе складний характер...

— Так. Я сварюсь, але без зла. Одразу забуваю образи, але сварки, конфлікти відволікають від футболу і стомлюєшся більше, ніж від кросу.

— З ким із партнерів тобі найприємніше грати, або хто, на твою думку, міг би тобі найкраще підігрувати?

— Щойно у «Динамо» взяли Юрія Калитвинцева. Ми з ним грали у московському «Динамо». Він відмінний півзахисник. Зіграємося ... Та й узагалі команда цього року добре посилилася. Буде з ким грати.

— Які плюси є у тебе, про які ми ще не знаємо?

— Не думав про це. Можливо, далі за всіх б'ю у команді...

— Чого, на твою думку, бракує кращому клубові України?

— Наша команда молода, як і весь український футбол. Тому й недолік у нас спільний — відсутність досвіду.

— Ти оптиміст?

— Наполовину.

— Чи закінчився у тебе контракт з «Динамо»?

— Ні. Ще триватиме півтора року.

— Гравці тренерів не обирають, але кого ти бачиш тренером збірної країни?

— Не знаю. Базилевич мене цілком влаштовував.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

ЩАСЛИВЕ ПОВЕРНЕННЯ ПЕТРОВА

Однією з найяскравіших постатей в сучасному українському футболі, безумовно, є 30-річний півзахисник донецького «Шахтаря» Ігор Петров. Непросто складалася його футбольна доля. Але вона подарувала йому щасливе повернення, якому так радіють прихильники популярної гри по всій Україні. Петров і до компанії найрезультативніших гравців легко увійшов, і тренери національної збірної залюбки запрошують його до своєї команди.

Ігор — вихованець знаменитої горлівської футбольної школи — одинадцять років (з 1980 по 1991) сумлінно відслужив донецькому «Шахтареві». І слід сказати, що був він не на останніх ролях у тодішньому союзному чемпіонаті: провів 220 зустрічей, забив 52 м'ячі. А три роки тому Петров розпрощався з рідним краєм і подався з Донбасу до землі обітованої. В Ізраїлі підписав трирічний контракт з клубом «Бейтар» із Тель-Авіва. Причому, на умовах досить пристойних для українського легіонера. Адже перед донеччанином до цієї країни стежку вже проклала чимала група футболістів з нашої країни. Українських гравців в Ізраїлі поважають і цінують.

Спершу справи йшли чудово. Але якось непомітно настали похмурі дні. Клуб «Бейтар» з верхніх рядків турнірної таблиці у першій лізі скотився на нижні і перейшов до другого дивізіону. Потім пішов з клубу головний тренер Іцхак Шум, який запрошував Петрова. А знаменитий захисник англійського «Ліверпуля» Авікоен, який став біля керма команди, тренером виявився, м'яко кажучи, ніяким. Почалися затримки з зарплатою. Тому Петров вирішив змінити дислокацію і опинився в команді «Ороні». Поява досвідченого українського гравця сприяла налагодженню гри в півзахисті цього дебютанта першого дивізіону. А ще легіонер не забув, що вміє забивати, провівши на новому місці вісім м'ячів. Загалом же у 82 своїх ізраїльських матчах донеччанин провів 28 м'ячів. Хороший показник як для півзахисника, чи не правда?

Торік, коли Петров приїхав додому у літню відпустку, він, мабуть, не сподівався, що вже не повернеться на середземноморські береги, а знову надіне форму «Шахтаря».

Уже в Києві вдалося коротенько поговорити з Ігорем, якого зикликали до національної збірної країни на офіційний матч чемпіонату Європи. Ми повернулися до тих часів. З'ясувалося, що акціонерне товариство «Футбольний клуб «Шахтар» запропонувало йому умови значно ліпші, ніж ізраїльські.

Приємно, що і в Україні з'являються клуби, які здатні вести справу професіонально, не гірше, ніж там десь. Це вселяє певний оптимізм, коли думаєш про долю українського футболу.

Але повернімося до розповіді про нашого героя. Він продовжував залишатися власністю клубу «Ороні». Тоді «Шахтар» викупив його трансферну картку. Щоправда, на ці формальності пішло чимало часу. Бюрократи — це категорія інтернаціональна. Вони всюди однакові. Тому Петрову не вдалося виступити в стартових турах національного чемпіонату. Але коли він з'явився в оранжево-чорній футболці рідного клубу, то нагадав суперникам, що вміє і полюбляє засмучувати воротарів. Досвідчений майстер одразу знайшов спільну мову з молодими футболістами, яких так багато в сучасному «Шахтарі». А здібні Орбу, Кривенцов, Воскобойник охоче вчилися у старшого товариша. До речі, згодом Петров і Геннадій Орбу зустрілися ще в одному колективі — національній збірній України. Причому в тому матчі, коли наша команда, нарешті, здобула першу перемогу в європейській першості — 3:0, приймаючи естонців.

Зраділи поверненню товариша і ветерани клубу Ященко та Леонов.

— Свого часу мені довелося виступати в юнацьких збірних колишнього Союзу, — каже Ігор Петров. — Звичайно, мріялося пограти й за дорослу команду. Але не судилося. Що ж, не біда. Зате, тепер я маю щастя виступати в формі збірної своєї країни. І, гадаю, наша команда ще повоює. В усякому разі, сподіваюся, що ми віддамо всі сили для здобуття путівки до Англії...

Як ми вже повідомляли, напередодні Нового року тижневик «Український футбол» провів традиційний референдум для визначення найкращого футболіста календарного року. Ігор Петров з донецького «Шахтаря» пограв удома лише півроку, але посів у тому почесному списку третій рядок. Це вже визнання. Ми бажаємо Ігореві — людині скромній, порядній, чудовому футболістові — міцного здоров'я і ще багато переможних матчів у «Шахтарі» та збірній України.

ЗМІНИ В «ДИНАМО»...

Йожеф Сабо подав у відставку, і головним тренером київського «Динамо» призначено популярного у минулому футболіста цього клубу Володимира Онищенка. Про це журналістам повідомив президент клубу Григорій Суркіс. Онищенкові в роботі допомагатимуть Анатолій Дем'яненко, Валерій Зуєв та Михайло Михайлов. Начальником команди працюватиме Микола Павлов, який нещодавно очолював «Дніпро» (Дніпропетровськ). Разом із ним до Києва перейшло кілька гравців: Бежанар, Коновалов, Максимов, Похлєбаєв. Ведуться також переговори з гравцем збірної України Олегом Кузнецовим та із захисником національної команди Молдови Валерієм Погорєловим. Дали згоду виступати в київському клубі Юрій Калитвинцев з Росії та Сергій Амеліхін із львівських «Карпат».

... І В «ШАХТАРІ»

Як повідомив наш власний кореспондент із Донецька **Юрій ДОЦЕНКО,** керівництво клубу «Шахтар» вирішило не продовжувати контракт з головним тренером Валерієм Яремченком. Серед претендентів на цю посаду називають Володимира Салькова, який нині очолює краснодарську «Кубань». У 60-і роки він був капітаном донецького клубу, потім — головним тренером колективу, успішно працював з московським «Торпедо», волгоградським «Ротором» та олімпійською збірною колишнього Союзу.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

ПОТРІБНІ СЕРЙОЗНІ САНКЦІЇ, — вважає головний тренер «Київ-Баскета»

«Кроація» (Спліт, Хорватія) — «Київ-Баскет» (Україна). 101:74 (50:39).

«Кроація»: Вранкович — 26 очок, Відека — 15, Мрсич — 7, Попович — 4, Портманн — 17, Пркацін — 7, Цижмич — 0, Юрич — 13, Цветичанин — 6, Жаман — 6.

«Київ-Баскет»: Шевченко — 21, Євстратенко — 0, Мурзін — 19, Савченко — 6, Грищенко — 10, Рубан — 3, Кофанов — 5, Харчинський — 2, Половко — 8.

Судді: Тсанідіс (Греція), Варaді (Угорщина). Комісар зустрічі — Гаріботті (Італія).

3 січня. Спліт. «Sportski centr Gripe». 800 глядачів (вміщує 6000).

— Дуже серйозно готувалися до зустрічі з киянами, — сказав мені після поєдинку групового турніру Кубка Європи головний тренер хорватського клубу Івіца Бурич. — Добре усвідомлювали, що українці, які вже втратили шанси потрапити до наступного кола, зможуть зіграти розкуто і бути грізним суперником. Ми ж маємо шанси на друге місце, конкуруючи з грецьким «Іраклісом». Тому кожна невдача може стати для нас фатальною. Отож насамперед подбали про захист, спеціально готувалися нейтралізувати Підковирова, Мурзіна та Шевченка. Але, на щастя, для нас на майданчик так і не вийшов головний граючий тренер суперника. Зрозуміло, що наше завдання полегшилося. Що ж, я щиро зичу українському колезі якомога швидше залікувати травму, а його підопічним — успіху...

А цей поєдинок, між іншим, починався не так уже й сумно для наших земляків. Красивим триочковим кидком рахунок відкрив Володимир Шевченко. І до середини першої половини кияни весь час вели перед на 3—4 очки. Але потім знову проявилися симптоми вже знайомої хвороби: розгубленість, слабка гра в обороні, неточні кидки, побоювання кидати здалеку.

— Чергову гру ми провели, не виявивши потрібного характеру, — сказав мені вже наступного дня в аеропорту Спліта, коли поверталися додому, Андрій Підковиров. — Не знайшлося гравця, який повів би решту за собою. Щодо вчорашньої гри претензій у мене немає тільки до Мурзіна та Шевченка. Дуже погано останнім часом грають Рубан, Харчинський. Зовсім не прогресує Кофанов. Не так, як хотілося б, діє Євстратенко. Цього разу на підбиранні програли щит наші центрові Савченко та Половко. Кожен з них грав по 20 хвилин і зняв м'яч лише по п'ять разів. Хоча центровий «Кроації», білий американець Курт Портманн зробив 18 підбирань. А в сумі вони мають 40 підбирань, а ми — 22. Хоча на установках перед кожною грою стоїть завдання вигравати м'яч під щитом, або принаймні не дати набагато більше підібрати суперникові. Якщо таку установку виконаємо, то обов'язково виграємо. Адже в інших компонентах гри у нас ніби все нормально.

І ще одне. Будь-які невдалі в нападі компенсуються мобільною, надійною грою в захисті. Ми ж учора в цьому плані були безвільними. Гравці не здатні морально і психологічно підготувати себе на зустрічі. Зникла, на жаль, дружна, колективна гра, притаманна нам на початку сезону, завдяки чому ми й потрапили на такий високий рівень розиграшу Кубка Європи, здолали упевнено німців, нідерландців, земляків з «Будівельника».

— Який же вихід? Адже смуга поразок дещо затяглася.

— Потрібні щонайсерйозніші санкції до гравців, які не розуміють складність ситуації. І вони будуть. Гадаю, посилять гру кілька новачків. Конкуренція має розбуркати сонних і збайдужілих.

... На жаль, наприкінці зустрічі в Спліті травмувався Володимир Шевченко, йому наклали шину на праве коліно. І він, зрозуміло, не гратиме наступного вівторка в домашньому матчі проти французького «Олімпіка». Як і Ігор Ватажок, якому в Італії кілька днів тому прооперували коліно.

Спліт—Київ.

Наступний номер газети «Голос України» вийде 11 січня ц.р.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, В. ЖЕЖЕРА, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 517444.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311004.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України». Віддруковано на папері «Зовнішспецпостачінвест ЛТД» (тел. 441-89-94).